

Foto: Peter Vesely

JÚL – AUGUST

NITRA

7-8/2009

Cena 0,33 €

(10 Sk)

Ročník XXXIV.

kultúrno - spoločenský mesačník

Mesto Nitra

3.- 5. júla
Nitra

NITRIANSKY HRAD
PODHRADIE
MESTSKÝ PARK NA SIHOTI

CYRIL METODSKÉ SLÁVNOSTI 2009

NITRA, MILÁ NITRA Dni Nitranov venované významným osobnostiam histórie i súčasnosti Nitry

pod záštitou predsedu vlády Slovenskej republiky **Roberta Fica** a primátora mesta Nitry **Jozefa Dvonča**

Nitra na snímkach z minulosti

Nitriansky redaktor a fotograf Mikuláš Gál nám ponúka dárny pohľad na niekdajšiu tvár Autobusovej stanice v Nitre.

Táto snímka zachytáva pohľad na dnešnú Triedu Andreja Hlinku. Na ľavej strane pri pohľade na Zobor môžeme porovnať, ako sa tieto zmenili. Foto: Mikuláš Gál

Návrat ku koreňom a tradíciám

Blížiac sa Cyrilo-metodské slávnosti 2009 avizujú návrat ku koreňom a tradíciám. Uskutočnia sa od piatku 3. júla do nedele 5. júla, a aj tentokrát budú venované spomienkam na významné osobnosti histórie a súčasnosti Nitry. Pozoruhodná je ambícia organizátorov prinavrátiť slávnostným dňom genius loci. Súčasťou bohatého programu, ktorý sa uskutoční pod záštitou predsedu Vlády SR Roberta Fica a primátora Nitry Jozefa Dvonča, budú podujatia, odkrývajúce práve bohatú a slávnú históriu nášho mesta.

Sprievodný program s prezentáciou tradičných remesiel a jarmočnými at-

rakciami tohto roku presunuli zo Svätoplukovho námestia k mestskému parku, priamo do Podhradia a na Jesenského ulicu. Historické miesta ožijú starou hudbou, šermiarmi, sokoliarmi a ďalšími zaujímavosťami, ktoré návštevníkom navodia atmosféru dávnych čias. Na týchto miestach budú rozložené aj účastníci Nitrianskeho jarmoku. V piatok 3. júla sa môžete pozrieť vystúpenia folklórnych súborov zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Bieloruska, Ukrajiny, Srbska, Chorvátska a Bulharska, ktorí sa predstavia v rámci Dňa Slovanov - SLAVICA FESTU.

pokračovanie na 2. str.

V turnaji O meč kráľa Svätopluka budú bojovať aj stredo-veký rytieri.

Foto: L. Synaková

OBSAH

- 4 Na Orechovom dvore nové byty
- 5 Hľadá sa pre nás partner v Rumunsku
- 7 Slovenská filharmónia v Župnom dome?
- 8 Architekti čakajú na reakcie verejnosti
- 10 Matriky sa pripravujú na európsky tranzit dát
- 13 Obchodovanie s ľuďmi sa nás (ne)týka?
- 14 Žiakom A. Moyzeša bol aj Vašo Patejdl
- 28 Nitrianskym spisovateľom pribudli knihy
- 29 Potešili srdcia Slovákov v Amerike
- 31 Po Svätoplukovom námestí tieklo mlieko
- 33 Višňový sad o samote a ľuďoch, hľadajúcich naplnenie života
- 34 Nie je dôležité, akým jazykom hovoríš...
- 37 Vítazná Nitra and its Saints Milana Šajgalíka
- 38 Odišla basketbalová legenda
- 39 Nitriansky futbal slávi storočnicu

Začiatkom júla Nitra ožije Cyrilometodskými slávnosťami, časť programu bude aj na Svätoplukovom námestí.

Foto: Ludmila Synaková

dokončenie z 1. str.

Nitrianske biskupstvo v roku 2007 po prvýkrát zorganizovalo Cyrilo-metodskú národnú púť priamo pod Nitrianskym hradom. Ani tentoraz tomu nebude inak. Veriaci z celého Slovenska sa v nedeľu 5. júla prídu pomodliť na historické miesta, po ktorých kráčali vierozvestovia Konštantín a Metod. Súčasťou Cyrilo-metodských slávností bude národná púť, ktorú by mala v priamom prenose odvysielat' Slovenská televízia.

Folklornej nôte zostávajú Cyrilo-metodské slávnosti 2009 verné aj v sobotu 4. júla. Na tento deň v Mestskom parku na Sihoti pripravili program s názvom FOLKLORNE KLENUTY. Pôjde o pásmo tancov, spevov a majstrovskej hry na fujare, píšťalke, trombitoch, pastierskych gajdách

a heligónke. Mimoriadne divácky atraktívne bude oživenie dávnej histórie v podhradí Nitrianskeho hradu s názvom HISTORICKÉ MESTEČKO. Autori scenára čerpali inšpiráciu z projektu kandidatúry nášho mesta na titul Európske hlavné mesto kultúry. Ďalšou atrakciou slávností bude historický sprievod, ktorý sa v piatok 3. júla vyberie od Mestského parku na Sihoti smerom k Nitrianskemu hradu. V piatok sa pod Nitriansky hrad môžete prísť pozrieť na medzinárodný turnaj v stredovekom šermu, kde stredovekí rytieri zabojujú O MEČ KRÁLA SVÄTOPLUKA.

V rámci Cyrilo-metodských slávností sa v dňoch 3. až 5. júla uskutoční 1. ročník medzinárodného festivalu dávnej hudby s názvom ... OD MORA K NIT-

RAVE. Pôjde o jedinečný hudobno-slovný návrat, v ktorom budú účinkovať igríci, skomorochovia, trubadúri a minnesängri - ako sa pred stáročiami volali potulní hudobníci a speváci.

Aj v tomto prípade ide o realizáciu projektu z našej kandidatúry na titul Európske hlavné mesto kultúry 2013. Koncerty sa uskutočnia pod holým nebom na Nitrianskom hrade a tiež v koncertnej a výstavnej sieni mesta Nitra - v Synagóge.

Milovníci folklóru sa ešte môžu tešiť na multimediálne predstavenie Obrázky zo Slovenska v podaní SLUKU, ktoré v piatok odohrajú na zimnom štadióne. Koncert českej kapely BUTY v sobotu 4. júla na zimnom štadióne a uvedenie pôvodnej slovenskej opery Víťazoslava Kubičku ŠAVOL v Divadle Andreja Baga v nedeľu 5. júla uztvorí bohatý program trojdňových Cyrilo-metodských slávností 2009.

Snahou organizátorov je prilákať do Nitra návštevníkov z domova, ale tiež zo zahraničia, aby sa takto sprostredkovane preniesla spod Zobora do sveta správa, že Nitra je jedno z najstarších a najkrajších miest Európy. Je to miesto, na ktorom sa položili základy kresťanstva a európskej kultúry. Toto sa pokúsia dokumentovať práve Cyrilo-metodské slávnosti 2009.

Ludmila Synaková

Súbor Musicantica.

Foto: L. Synaková

Zrekonštruované Domino otvoril Robert Fico

Dňa 4. júna bolo v popoludňajších hodinách slávnostne otvorené zrekonštruované Centrum voľného času (CVC) Domino, za účasti predsedu Vlády SR Roberta Fica. Rekonštrukcia Domina trvala rok, renovácia stála 995.818 eur (30 miliónov korún). Na slávnostnom otvorení boli prítomné boli aj ďalšie významné osobnosti politického a spoločenského života SR.

V prvej časti rekonštrukcie bola prerobená strecha budovy, nové sú taktiež okná, podlahy, stierky a omietka. V zrekonštruovanom Domine sú nové sociálne zariadenia, celá budova spĺňa náročné kritéria bezbariérovosti, aj s vysoko zdvižným výťahom pre vozíčkarov. Pásku pred slávnostným otvorením budovy Domina prestrihli predseda Vlády SR Robert Fico a primátor mesta Nitra Jozef Dvonč.

Predseda Vlády SR Robert Fico po otvorení zrekonštruovanej budove Domina, okrem iného, povedal: „Nechcem vám dávať rady, čo by ste tu mali robiť, ale ak by som bol ja v takomto veku, vedel by som si predstaviť, ako by sa pra-

Zrekonštruované Domino slávnostne otvoril premiér Vlády SR R. Fico, spolu s primátorom Nitra J. Dvončom, poslancom NR SR T. Glendom. V budove Domina ich privítala riaditeľka V. Mankovecká. Foto: autor

covníci v centre pokúsili o inscenovanie slovenskej histórie. Zároveň verím, že na vláde nájdeme pár korún, aby som pánovi primátorovi a tomuto centru pomohol s výstavbou ihriska, ktoré je vonku.“

Primátor mesta Nitra Jozef Dvonč dodal: „Som presvedčený o tom, že krúžky a záujmovo-umelecké súbory, ktoré

tu vyrastajú sú dobrou budúcnosťou pre toto mesto. Taktiež by som chcel podakovať aj mestským poslancom.“

V sprievodnom programe vystúpili súbory Borinôčka a Furmani, ktoré prezentovali činnosť záujmových krúžkov, pôsobiacich pri CVC Domino.

Andrej Jančovič

Viceprimátor František Baláž na sneme Únie miest Slovenska

Bratislava/Nitra, 15. júna - Na XIX. sneme Únie miest Slovenska (ÚMS), ktorý zasadal v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave v piatok 12. júna, sa ako delegát za mesto Nitra zúčastnil zástupca primátora František Baláž.

Prezidentom na nasledujúce sa stal primátor Bratislavy Andrej Ďurkovec. Primátor Nitra Jozef Dvonč

bol zvolený za člena prezídia Únie miest Slovenska, avšak splnomocnenie na vykonávanie tejto funkcie na celé 4-ročné volebné obdobie dostal zástupca primátora František Baláž.

Ako odznelo na rokovaní, najdôležitejším domácim podujatím, je pravidelná celoslovenská konferencia s medzinárodnou účasťou s názvom Mesto, obec - efektívna

energia a v tomto roku sa uskutoční 11. novembra. Výrazným úspechom a konkrétnym výsledkom je získanie grantu v rámci programu Inteligentná energia na založenie Energetického centra v Nitre, ktoré už začalo svoju činnosť.

„Prezídium ÚMS sa zaviazalo, že bude razantnejšie presadzovať úlohu miest ako pokračovanie na 4. str.

Viceprimátor František Baláž na sneme Únie miest Slovenska

dokončenie z 3. str.

centier regiónov v ďalšom procese modernizácie verejnej správy a naďalej sa bude aktívne podieľať na príprave a realizácii programov rozvoja a implementácie informačných technológií miestnych samospráv," uviedol F. Baláž. Únia miest Slovenska vyzvala na rozvinutie intenzívneho dialógu v rámci pokračujúceho procesu modernizácie verejnej správy, a to s osobitným dôrazom na prípravu a realizáciu komunálnej reformy. Zároveň boli vyzvaní na solidaritu a súčinnosť pri riešení dopadov hospodárskej a finančnej krízy.

„Členovia ÚMS a spolupracujúce mestá prejavili solidaritu s mestami Senica,

Myjava a obcou Prietrž, ktoré nedávno postihla prívalová voda po prudkom krupobití," informoval viceprimátor František Baláž a ďalej dodal: „Na základe výzvy sa mesto Nitra zapojí do súťaže

Samospráva a Slovensko bez bariér 2008 - 2009 a tiež do súťaže ZlatýErb.sk 2009, kde sa môžeme prezentovať zavedením Karty klienta, ako aj ďalšími aktivitami.

Ludmila Synaková

Na Orechovom dvore nové byty pre sociálne slabých

Plánované investičné akcie mesta hospodárska kríza neohrozila. Mesto prijalo balíček protikrizových opatrení s názvom Solidarita s občanom, ktorý zahŕňa vytvorenie sociálneho podniku a vznik poradenského centra pre ľudí, ktorí prišli o prácu v súvislosti s krízou, či maximálneho využitia eurofondov.

V krátkom čase bude v lokalite Orechov dvor odovzdaných do užívania 25 nových bytov. Ide o byty nižšieho štandardu, určené pre sociálne slabých obyvateľov, ktoré vznikli z ocelových kontajnerov a majú rozlohu približne 40

štvorcových metrov. Poslanci mestského zastupiteľstva schválili zámer postaviť 28 bytov. Napokon sa pristúpilo k tomu, že v troch z plánovaných bytov (a to na ploche 114 m²) zriadi priestory pre materskú školu, ktorá dnes funguje na podstatne menšej ploche - len na 54 m².

Byty mali byť pôvodne odovzdané do užívania koncom minulého roka, termín sa posunul na jún. „Časový sklz odovzdania bytov do užívania sme si spôsobili my sami, keď sme sa rozhodli, že do kontajnerových bytov umiestnime aj škôlku. Museli sme

ministerstvo požiadať o súhlas," uviedol viceprimátor Nitry Štefan Štefek. O nové byty je veľký záujem a počet žiadateľov prevyšuje kapacitu.

Nové bývanie v týchto bytoch nájdu neprispôsobiví občania a neplatiči, ktorých mesto opakovane riešilo pre vysoké dlhy na nájomnom. Lokalitu Orechov dvor v súčasnosti obýva 180 ľudí a to prevažne Rómov, z tohto počtu je 88 detí.

Doteraz obývajú 36 bytov nižšieho štandardu, ktoré rovnako boli postavené z rozpočtu mesta Nitra.

Ludmila Synaková

Hľadá sa pre nás partner

Mestský úrad v Nitre navštívil veľvyslanec Rumunska Florin Vodita v sprievode konzulky Georgety Bratuovej.

Na krátku pracovnú návštevu pricestoval do Nitry Florin Vodita, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Rumunska v SR v sprievode konzulky Georgety Bratuovej. Vzácneho hosťa na pôde mestského úradu prijal primátor Nitry Jozef Dvonč a viceprimátor Štefan Štefek.

Stretnutie sa nieslo v atmosfére vzájomného porozumenia. Rokujúce strany sa prihovárali za zintenzívnenie vzájomných vzťahov v oblasti hospodárskej spolupráce a čerpania prostriedkov z eurófondov. Primátor Jozef Dvonč konštatoval, že Nitra na tejto južnej osi nemá žiadneho partnera - okrem Srbov a Chorvátov, tí však nie sú členmi EÚ. Do budúcnosti preto zdôraznil potrebu spolupráce s niektorým rumunským mestom. Veľvyslanec Rumunska vyslovil primátorovi Jozefovi Dvončovi plnú podporu pri hľadaní vhodného partnera, s ktorým Nitra uzatvorí zmluvu o spolupráci. Ďalším cieľom pracovnej návštevy bola sumarizácia

vojnových hrobov rumunských obetí I. a II. svetovej vojny, ktorí položili svoje životy za slobodu na území Slovenska. Na nitrianskom vojenskom cintoríne je podľa viceprimátora Š. Štefeka pochovaných 33 rumunských obetí I. svetovej vojny. Okrem Rumunov tu našli miesto posledného odpočinku aj príslušníci ďalších 10 národov, ako sú Česi, Rusi, Poliaci, Srbi, atď.

„V súčasnosti existujú dva názory architektov na ďalší osud tohto cintorína a to - zachovať jeho historickú patinu a nezasahovať do vzhľadu pomníkov rekonštrukciou. Iná skupina architektov sa domnieva, že cintorínu treba dať modernejší vzhľad a týmto spôsobom si uctiť vojnové obeť.

Veľvyslanec F. Vodita predjavil záujem navštíviť tento vojenský cintorín, kde ho osobne sprevádzal primátor J. Dvonč ako aj viceprimátor Š. Štefek.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

Na juhu so stavebnými povoleniami

Na pôde mestského úradu sa na pozvanie Nitrianskej investičnej, s.r.o., ktorej jediným akcionárom je Mesto Nitra, uskutočnilo stretnutie etablovaných investorov z Priemyselnej zóny Juh. Zaoberali sa riešením problematiky ohľadom rozšírenia infraštruktúry v tejto novo vznikajúcej priemyselnej zóne. Zámerom vedenia mesta Nitry je priťahovať do tejto lokality predovšetkým domácich malých a stredných podnikateľov. Ako prvé tu v týchto dňoch štartuje verdecko-technologické centrum spoločnosti Mühlbauer. Viceprimátor Š. Štefek, ktorý sa na stretnutí zúčastnil, investorom zaželal, aby sa im aj napriek hospodárskej kríze podarilo čo najskôr rozbehnúť ich podnikateľské aktivity. „Momentálna situácia v priemyselnej zóne je na dobrej ceste, i keď pôvodné zámery podnikateľov čiastočne ovplyvnila hospodárska kríza,“ konštatovali investori. Nitrianska investičná, s.r.o., zrealizovala pre budúcich investorov kompletný servis, týkajúci sa vybavovania rôznych povolení na výstavbu technickej infraštruktúry, kde im na stretnutí boli odovzdané stavebné povolenia na inžinierske siete, komunikácie a rozšírenie cesty I/64. „V súčasnosti sa na ministerstvo hospodárstva podala žiadosť na pridelenie štátnych dotácií vo výške cca 35 mil. Sk, táto suma bude použitá predovšetkým na realizáciu infraštruktúry v priemyselnej zóne JUH,“ uviedol M. Šestáň, konateľ a výkonný riaditeľ spoločnosti. (syn)

Alexandrovcí Nitru nesklamali!

Zrekonštruovaný nitriansky Amfiteáter zažil v stredu 3. júna nevídané predstavenie. Naplnený takmer do posledného miestečka, tleskal výkonom legendárneho speváckeho a tanečného ruského súboru **ALEXANDROVCI**, ktorý je najznámejším armádnym umeleckým súborom na svete a vďaka svojmu nenapodobiteľnému umeniu prežil aj éru Sovietskeho zväzu.

V dvojhodinovom programe sa pod Zoborom prvý krát predstavil aj Detský zbor Alexandrovcov. Chlapci v bledomodrých oblekoch svojím gentlemanským vystúpením a speváckym prejavom prebudili u prítomných divákov emócie, ktoré „dostali zabráť“ aj pri populárnej Kalinke a zaručene vygradovali pri interpretácii piesne „Vstávaj straná národnaja“.

Alexandrovcí sa Nitranom páčili.

Foto: L. Synaková

Spolu s Alexandrovcami si ju spievala najmä staršia generácia divákov, ktorá text tejto, za srdce chytajúcej piesne, pozná zo školských lavíc.

Viacerí z divákov si zaspomínali na koncert tohto zoskupenia, ktoré tu v Nitre

účinkovalo niekedy v 70-tych rokoch 20. storočia. Oficiálny názov súboru znie Akademický súbor piesní a tančov Ruskej armády. Od roku 1929 cestuje Alexandrovov súbor piesní a tančov po svete a predvádza hlavne nezameniteľné piesne ruského národa. Spevácku časť súboru tvoria výhradne muži, vyberaní na náročných konkurzoch. Samotný súbor už vystupoval v mnohých krajinách sveta. Naše mesto dostalo tú česť, že pricestovali aj sem, aby nám darovali kus slovanskej úprimnosti a dobrosrdečnosti.

Podakovanie patrí všetkým organizátorom, ako aj spoluorganizátorom, kam patrí aj Mesto Nitra. Tejto náročnej úlohy sa zhostili na výbornú, čoho výsledkom sú nezabudnuteľné dojmy z koncertu.

Ľudmila Synaková

Tanec Zima, zimuška odkrýva ruskú dušu.

Slovenská filharmónia v Župnom dome v Nitre?

Národnú kultúrnu pamiatku Župný dom si prednedávnom prezrel Marián Lapšanský, riaditeľ Slovenskej filharmónie. Na základe dojmov adresoval podpredsedovi NSK Jánovi Vančovi list, v ktorom vyjadril niekoľko námetov na nadviazanie spolupráce.

„Koncertná sála Župného domu v Nitre vyvolala vo mne množstvo podnetov, ktoré by mohli vytvoriť rámec obojstranne efektívnej spolupráce medzi Slovenskou filharmóniou a NSK. Je totiž veľmi vhodná na nahrávanie koncertnej produkcie,“ uviedol M. Lapšanský. Nepochybne akustické kvality koncertnej sály Župného domu sú priam predurčené na organizovanie koncertov komorných súborov a sólistov, ktorí vystupujú na pódiu Slovenskej filharmónie. Pre NSK tak vzniká výhoda, pretože v prípade reprízového účinkovania nielen našich popredných súborov a sólistov, ale aj zahraničných, sa pri zachovaní vysokej kvality finančné náklady podstatne znižujú. Jediným predpokladom úspešnej spolupráce by bolo, ak by na tieto produkcie bol zabezpečený,

kvalitný koncertný klavír. M. Lapšanský svoje tvrdenie uzatvára konštatovaním: „Uvedomujúc si tieto a ďalšie možnosti a výhody umeleckej spolupráce medzi Slovenskou filharmóniou a NSK odporúčam venovať pozornosť procesu dostavby koncertnej sály a jej vybavenosti na nadštandardnej úrovni.“

Ludmila Synaková

Umelecké školy majú čo ponúknuť

Mestská hala na Dolnočermárskej ulici bola svedkom vďačného programu, zostaveného z toho najlepšieho, čo dokážu žiaci nitrianskych základných umeleckých škôl a Centra voľného času Domino. Malým divákom - žiakom ZŠ, sa na úvod prihovorili primátor mesta Jozef Dvonč a viceprimátor Štefan Štefek a zaželali im príjemný Medzinárodný deň detí. „Tento program je darčekom pre vás, milé deti, k dnešnému sviatku,“ prihovoril sa primátor Jozef Dvonč a pritom sa spýtal, či boli včera v Mestskom parku na Sihoti na zábavnom podujatí.“

Umelecky nadané deti, navštevujúce záujmovo-umelecké krúžky, sa svojim rovesníkom predstavili v dvoch po sebe idúcich vyše 1,5-hodinových programoch. Účinkovali žiaci ZUŠ Jozefa Rosinského,

Súkromnej ZUŠ H. Madarovej, Ateliéru Médea, Tralaškoly a CVČ Domino. Ako uviedla vedúca Útvary školského úradu MsÚ v Nitre Margita Sládečková: „V tomto prvom ročníku podujatia nám ide aj o to, aby ďalšie deti videli a poznali mož-

nosti trávenia voľného času na príklad aj pôsobením v tanečných a speváckych krúžkoch.“ Prvý ročník Talentiády bol darčekom mesta Nitry pre deti nitrianskych základných škôl k sviatku MDD.

Ludmila Synaková

Foto: autorka

Zasadnutie konventu Dunajsko-nitrianskeho seniorátu

V sobotu 23. mája v Nitre zasadal dištriktuálny konvent Dunajsko-nitrianskeho seniorátu Západného dištriktu Evanjelickej cirkvi a. v., do ktorého patrí 32 cirkevných zborov. Pozvanie na zasadnutie dostal aj zástupca mesta Nitra, viceprimátor František Baláž a tiež podpredsa Nitrianskeho samosprávneho kraja a poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre Ján Vančo, ktorí sa zúčastnili na slávnostnej časti konventu.

Biskup Západného dištriktu ECAV Milan Krivda na vysvetlenie, prečo sa konvent koná práve v Nitre, uviedol: „Máme zaužívanú tradíciu, že každoročne sa konvent koná v inom senioráte. Keďže v západnom dištrikte máme 8 seniorátov, podľa prirodzenej rotácie nás tohto roku pozval Dunajsko-nitriansky so sídlom v Nitre, kde je zborovým farárom Mgr. Ivan Elko. Pretože pán farár Elko je súčasne seniorom Dunajsko-nitrianskeho seniorátu, tak sa aj dištriktuálny konvent koná v nitrianskom evanjelickom kostole.

Ako hosť do Nity zavítal generálny biskup ECAV na Slovensku Miloš Klátik: „Program konventu pripravovali dištriktuálny biskup s bratom dištriktuálnym dozorcem. Pre mňa však je významné zúčastniť sa na takýchto dištriktuálnych konventoch, pretože je to jedna časť cirkvi, ktorej som predstaviteľom. Svoju účasť na konvente vnímam

skôr na pozadí duchovných záležitostí.“ Súčasne doložil, že 24. mája je nedelou po vstupeaní Ducha a v Nitre je krásny kostol zasvätený práve Duchu Svätému. „Je tu preto, že ľudia

sa modlili a túžili po chráme Božom. Som veľmi vďačný a to isté môžem povedať za brata biskupa Krivdu, že umiestnili rokovanie konventu práve do Nity. Potešený som bol aj informáciou, že mesto Nitra podporilo dotáciou zakúpenie organu, ktorý môže slúžiť na cirkevné účely pre veriacich, ale aj na kultúrne účely pre ostatných obyvateľov Nity,“ uviedol generálny biskup ECAV na Slovensku M. Klátik. **(syn)**

Na zasadnutí konventu sa zúčastnil viceprimátor František Baláž (vľavo) a podpredsa Nitrianskeho samosprávneho kraja a poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre Ján Vančo (druhý zľava).
Foto: autorka

Architekti čakajú na reakcie verejnosti

Výsledky verejnej anonymnej urbanisticko-architektonickej súťaže na riešenie Svätoplukovho námestia predstavuje výstava, inštalovaná v Salóne Nitrianskej galérie. Na vernisáži sa zúčastnili primátor Jozef Dvonč, podpredsa NSK Ján Vančo, zástupca primátora František Baláž, primátor

mesta Topoľčany Peter Baláž, hlavný architekt mesta Nitra Stanislav Babčan, poslanci mestského zastupiteľstva a ďalšie osobnosti.

„Súťaž bola presnou diagnózou stavu srdca mesta,“ konštatoval hlavný architekt mesta Nitra Stanislav Babčan. „Konzílium architektov stav srdca mesta analy-

zovali a určili jeho terapiu. V mene vedenia mesta sa im chcem poďakovať za profesionálne zvládnutie náročnej súťaže,“ uviedol S. Babčan.

„Porota hodnotila 29 návrhov renomovaných architektonických ateliérov, ako aj jednotlivcov. Počet 29 prihlásených je na naše, ako aj na terajšie pomery, mimoriadny.

Súťažné návrhy hodnotila porota na čele s predsedom Bohumilom Kováčom. Prvé miesto patrí architektonickému ateliéru v zložení Michal Bogár, Lubomír Králik, Juraj Polyák a Ludovít Urban. Druhé miesto v súťaži získal kolektív: Tibor Zelenický, Patrícia Kvasnicová, Martina Mrkvicová a Marián Žilík. Na tretom mieste sa umiestnil kolektív architektov Juraj Kalus a Zuzana Kalusová.

Hlavný architekt Stanislav Babčan sa podakoval vedeniu mesta za rozhodnutie, že súťaž vyhlásili. Podakovanie tľmočil poslancom a komisiiám MsZ, hlavne komisii pre architektúru a územné plánovanie, ktoré prispeli svojimi stanoviskami. Podakoval sa tiež architektom Zuzane Mokrášovej a Štefanovi Lančaričovi, ktorí riadili prácu okolo celej súťaže. „Predpokladám, že výsledky súťaže vyvolajú verejnú diskusiu, a preto prosím občanov, aby svoje pripomienky a návrhy vyjadrili v knihe návrhov na tejto výstave, prípadne ich adresovali priamo k nám - na Útvar hlavného architekta mesta Nitra,“ uviedol Stanislav Babčan a doložil, že po zhodnotení pripomienok zorganizujú na ÚKH otvorenú diskusiu s laickou a odbornou verejnosťou.

Svoj pohľad na súťaž vyjadril aj primátor mesta Jozef Dvonč, keď povedal: „Obyvateľom a návštevníkom Nitra chceme predstaviť jednu z alternatív usporiadania významného miesta - Svätoplukovho námestia. Medzinárodná súťaž architektov udáva v istom zmysle smerovanie do budúcich ro-

Na otvorení výstavy sa zúčastnil primátor Nitra Jozef Dvonč, zástupca primátora František Baláž (prvý zľava), hlavný architekt mesta Nitra Stanislav Babčan (prvý sprava), predseda poroty Bohumil Kováč (druhý sprava).

Foto: L. Synaková

kov, ba dá sa povedať, že až desiatročí, pričom víťazné návrhy by mali zapadať do kontextu usporiadania celého mesta. Výsledky súťaže považujem za dôležitý materiál pre diskusiu s občanmi a pre prípadnú zmenu územného plánu danej lokality. Nedá sa vylúčiť ani dlhšie trvajúce „zrenie“ takejto závažnej zmeny. V rámci neho sa iste objavia rozmanité názory. Naša zodpovednosť však spočíva v tom, aby sme do centra našej pozornosti zobraли srdce nášho spoločného mesta a upevnili pocit spolupatričnosti a vzájomnosti. Ďakujem všetkým, ktorí sa zúčastnili tejto súťaže a vytvorili nám tak obraz novej budúcnosti mesta.“

Ako doložil primátor Jozef Dvonč: „Predpokladám, že výstava vyvolá mnohé otázky. Budúci vzhľad námestia považujem za hudbu budúcnosti, resp. pohľad cez súčasný bežný život, ktorý musíme denne absolvovať. Na

výsledky tejto súťaže sa treba pozeráť nadčasovo. Máme pred očami možnú víziu, ako bude táto časť mesta vyzeráť v budúcnosti.“

Mesto Nitra vyhlásilo súťaž ešte 3. novembra 2008. Výsledky sa stávajú pokračovaním diskusie s občanmi o budúcnosti Svätoplukovho námestia. Súťaž pomohla získať nové názory na riešenie a dostavbu vymedzeného územia centrálnej mestskej zóny, pri hľadaní jeho ústredného priestoru s dôrazom na komplexné riešenie celého územia, vrátane dopravných a prevádzkových väzieb. To všetko pri zohľadnení vlastníctva nehnuteľností - pozemkov. Závery súťaže budú premietnuté do základných zásad, stanovených pre pokračovanie investičnej činnosti na Svätoplukovom námestí a nadväzný proces obstarania územnoplánovacej dokumentácie na úrovni zóny.

Matriky sa pripravujú na európsky tranzit dát

Na 9. kongrese Európskeho združenia matrikárok a matrikárov (EVS), ktorý sa uskutočnil v dňoch 18. - 19. mája v Poprade, sa zúčastnili aj zástupcovia Nitrianskeho regionálneho združenia: predsedníčka Viera Sklenárová, vedúca matrikárska matričného úradu v Nitre. Na kongrese sa zúčastnil aj viceprimátor mesta Nitra František Baláž.

Hlavnou témou bola elektronizácia prenosu dát, ktorá by sa mala využívať v rámci všetkých štátov Európskej únie. Prezidentka Združenia matrikárok a matrikárov SR Zuzana Kredátusová, vo svojom uvítacom príhovore vyzdvihla spoločenský prínos a náročnosť práce matrikárska a matrikárska, ktorí sa často musia inšpirovať bezprostrednou situáciou pri komunikácii s klientom. Zdôraznila tiež, že matrikári a matrikárska sa pri sobášnych aktoch, slávnostných zápisoch do matriky a iných občianskych a rodinných slávnostiach snažia vytvoriť nezabudnuteľnú atmosféru.

Reforma, týkajúca sa elektronického prenosu dát, by sa mala naštartovať v blízkej budúcnosti aj u nás. Podľa Viery Sklenárovej, vedúcej matrikárska Matričného úradu v Nitre je potrebné, aby v prvom rade bola zabezpečená blízka spolupráca a prepojenosť všetkých úradov štátnej správy v rámci republiky a až keď sa zistí, že to funguje bez „nabúrania vonkajších vplyvov“, ktoré by mohli zneužiť údaje resp. zameniť identitu ob-

čana, by sa mohlo prejsť postupne aj na prepojenosť štátov v rámci únie.

Na základe informácie MV SR, poslednom čase zaznamenávame na Slovensku zvýšený počet

cudzincov, čím sa zvyšuje aj počet sobášov a iných úkonov spojených s činnosťou matrik a preto možnosť získania údajov o cudzincoch elektronickou formou, aspoň v rámci únie, by bolo pre všetky úrady veľkou pomocou.

Práca matrikárov je náročná a zodpovedná. Všetky údaje vychádzajú vydaním rodného listu z matriky a jedinou čiarkou alebo mákčeňom sa môže zmeniť identita občana. Mohlo by sa stať, že sobášny podvodník by mohol so zme-

nenou identitou uzatvoriť manželstvo aj vo viacerých štátoch, čo nemôžeme pripustiť.

Stratégia informatizácie verejnej správy sa už aj u nás konkrétne premietla do činnosti matrik, keď od roku 2004 beží program ich elektronického prepojenia na Centrálny register obyvateľov SR v testovacom programe a na troch úradoch už aj v produkčnom

prostredí, v ktorom pracuje aj nitrianska matrika. Prínos pre občanov spočíva v tom, že prepojením matrik na centrálny register sa okamžite premietnu dátumy narodenia, uzavretia manželstva, rozvodu, úmrtia, ako aj ďalšie osobné udalosti a zmeny zaznamenávané matrikou do registra. Občania v budúcnosti nebudú potrebovať na vybavovanie svojich záležitostí okrem občianskeho preukazu žiadny iný doklad.

Ludmila Synaková

Musica sacra s Dámskym komorným zborom a Nitriou

Devätnásť ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra sa začal v nedeľu 7. júna. Od tohto dátumu sme boli svedkami ďalších výborných umeleckých výkonov. Priam neopakovateľnú atmosféru mal koncert spirituálov, gospelov a historických piesní, na ktorom sa predstavil Spirituál kvintet z Českej republiky. Na ďalších koncertoch sa predstavili Komárňanský komorný orchester Comorra, zbor baziliky svätého Štefana v Budapešti či sólisti Ensemble Cambiata Wien z Rakúska.

Na záverečnom koncerte 2. júla, venovanom pamiatke sv. Cyrila a Metoda, uvedie Štátny komorný orchester Žilina, Spevácky zbor mesta Bratislavy a sólisti Katarína Štúrová, Eva Garajová, Ludovít Ludha a Gustáv Beláček, Cyrilometodskú omšu C dur od Michaela Haydna.

Na otváracom koncerte v Piaristickom kostole svätého Ladislava zazneli tóny duchovnej hudby v podaní Dámskeho komorného orchestra, huslistky Jely Špitkovej, Speváckeho zboru Nitria a sopranistky Jany Borkovej. Moderátorka Izabela Pažitková pripomenula, že hudba je v dnešnom zmätenom sve-

Na koncerte zaspieval aj domáci súbor Nitria, sprevádzal ho Dámsky komorný orchester.

te balzomom na dušu a na všetky trápenia.

Festival oficiálne otvoril primátor Jozef Dvonč, ktorý sa vyjadril, že počas festivalu si budeme môcť vypočuť vystúpenia umelcov z Českej republiky, Rakúska a z Maďarska.

Na koncerte primátor privítal viceprimátora Františka Baláža, poslancov Oľgu Csákyovú, Vladimíra Libanta a rektora Kňazského seminára pána Zahatlana, ktorý zastupoval biskupa Judáka. „Bol by som veľmi

rád, keby sa týchto 6 koncertov nieslo v krásnom duchu sakrálnej hudby, z ktorých celkový dojem ešte umocnia tieto jedinečné priestory,“ uviedol primátor.

Sprievodným podujatím festivalu je výstava o živote a diele Alexandra Moyzeza. Na ceste profesionalizmu, ktorú otvorili v synagóge a potrvá do 15. júla. Festival organizuje mesto Nitra, Rehoľa piaristov a Slovenské národné múzeum - Hudobné múzeum.

Ludmila Synková

Na koncerte primátor privítal viceprimátora Františka Baláža, poslancov Oľgu Csákyovú a ďalších poslancov.

Festival otvoril primátor Jozef Dvonč, v pozadí Izabela Pažitková, ktorá koncertom sprevádzala.

Držia KROK so sklerózou multiplex

KROK, tak jednoduché slovíčko, ktoré však môže za sebou skrývať veľkú prekážku. Existuje jedno ochorenie zvané sclerosis multiplex, ináč roztrúsená skleróza. Je to neurologické ochorenie, ktoré má tisíce-ro podôb a tým i tisícero následkov. Jedno má však spoločné a to ochorenie centrálného nervového systému. Postihuje ľudí v rôznom veku, najčastejšie však okolo 20. roku veku pacienta. Vo väčšej miere postihuje ženskú populáciu. Dodnes sa nepozná príčina vzniku, preto sa ťažko nachádzajú lieky na vyliečenie.

Regionálne kluby sa snažia pomáhať ľuďom postihnutým týmto ochorením a jedným z takých je i Klub sclerosis multiplex Nitra. Pretože pohyb je známkou života, i my máme vo svojom poslaní byť maximálne činní. Jednou z takýchto aktivít je aj celoslovensky organizovaná akcia Krok so sclerosis multiplex. Klub sclerosis multiplex ju usporiadal 23. mája v nádherom zariadení Centra seniorov na Klokočine. Našu akciu prišli podporiť hostia, ktorí nás podporujú nielen hmotne, ale najmä morálne, čo potvrdili svojou aktívnou účasťou: primátor

Jozef Dvonč, prednosta Neurologickej kliniky FN Nitra Miroslav Brozman, prezidentka Slovenského zväzu sclerosis multiplex Jarmila Fajnorová. Našu snahu urobiť KROK, nás podporil folklórny súbor Bystričan. Absolvovali sme štyri športové disciplíny a bol to náš KROK a neboli sme pri ňom sami, mali sme okolo seba veľa priateľov. Ten krok v nás bude dlho rezonovať a určite bude motiváciou, keď na nás prídu chmáry a ťažšie chvíle. Ide nám však o to, aby sme na ne nečakali iba so založenými rukami na pomoc druhých. **A. Suchan**

Nitra na valnom zhromaždení AICES

Mesto Nitra ako jeden zo zakladajúcich členov Asociácie informačných centier Slovenska (AICES) sa v dňoch 19.-20. mája zúčastnilo odborného seminára a jej valného zhromaždenia v Liptovskom Mikuláši.

Mesto Nitra na tomto stretnutí zastupovali vedúci oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS Juraj Novák a referentka pre cestovný ruch Elena Klenková.

AICES je mimovládna organizácia, ktorá združuje turistické informačné centrá (TIC) na Slovensku. Bola založená 1. apríla 1994

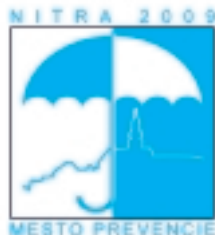
v Liptovskom Mikuláši, kde má aj dodnes svoje sídlo. V tomto roku si pripomína 15. výročie založenia. Jej hlavným cieľom je podpora a ochrana práv a oprávnených záujmov informačných centier v záujme podpory rozvoja a propagácie cestovného ruchu Slovenska. Význam TIC pre ďalší rozvoj cestovného ruchu na Slovensku je potrebné zvlášť zdôrazniť v súčasnej dobe globálnej ekonomickej recesie. TIC ako miesta prvého kontaktu s turistom, majú na celom svete nezastupiteľnú úlohu v zbere, spracovaní, aktualizácii.

Kľúčovým momentom valného zhromaždenia bolo schválenie návrhu kategori-

zácie a štandardizácie turistických informačných kancelárií na Slovensku, ktorého cieľom je vytvorenie uceleného kategorizačného systému pre jednotlivé turistické informačné centrá s cieľom ich lepšej identifikácie, skvalitnenia ich služieb a následného nastavenia ďalších možností. Prítomní zástupcovia TIC sa ďalej zhodli na ďalšej spolupráci so Slovenskou agentúrou pre CR na tvorbe národného turistického informačného portálu www.slovakia.travel, na skvalitnení propagácie prostredníctvom inovovanej web stránky AICES pod doménami www.infoslovak.sk a www.aices.sk, ktoré spustili do prevádzky od 1. júna. **Juraj Novák**

Nitra - mesto prevencie

Obchodovanie s ľuďmi sa nás (ne) týka?

Obchodovanie s ľuďmi bolo hlavnou témou diskusného fóra, ktoré sa v rámci projektu NITRA - MESTO PREVENCIE uskutočnilo, tak ako každú poslednú stredu v mesiaci, v Centre poradenských a intervenčných služieb Budúcnosť na Wilsonovom nábřeží v Nitre. V úlohe hlavného aktéra večera sa ocitol preventista Mestskej polície v Nitre Miroslav Duchoň, ktorý má bohaté skúsenosti z tejto oblasti. Sekundovala mu Miroslava Bírová z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Nitre. Na diskusnom fóre bola tiež Dana Barbaričová, koordinátorka projektu Zdravé mesto Nitra a Nitra - mesto prevencie z Mestského úradu v Nitre a Ľuba Pavelová z Centra poradensko-intervenčných služieb Budúcnosť, ktorá zároveň pôsobí ako pedagogička na UKF v Nitre.

Téma obchodovania s ľuďmi je v našich zemepisných šírkach dosť podceňovaná, pretože medzi ľuďmi nie je dostatok informácií. Väčšina obyvateľstva je v tomto smere dôverčivá a nepripúšťa si možnosť stať sa obeťou takéhoto druhu trestnej činnosti.

„V bývalých postokomunistických krajinách všeobecne panuje názor, že také niečo nejestvuje a že sa s tým môžeme stretnúť iba ak vo filmoch. Omyl! To všetko je tu, blízko nás! Hockto sa môže stať obeťou obchodu s ľudskými orgánmi, určenými na transplantáciu. Vaše dieťa sa môže stať obeťou únosu za účelom adopcie. Vaša dcéra sa môže stať obeťou sexmafie, zaoberajúcej sa prostitúciou. A vy si pritom myslíte, že do zahraničia odcestovala za štúdiom, alebo prácou,“ konštatuje Miroslav Duchoň.

„Málo sa robí pre našu pri-

pravenosť. Sme stále dosť naivní. Funguje tu pštosia politika typu: Nás sa to netýka! Nám sa to nemôže stať!“ hovorí Miroslava Bírová. „Ide nám o pripravenosť a minimalizovanie situácií, pri ktorých sa mladí ľudia môžu stať obeťou aj takýchto trestných činov, pretože škála preventívnych aktivít je zameraná rôznymi smermi. Náchylní sme na dovolenkách, pri hľadaní si práce v zahraničí, pri výbere štúdia v zahraničí.“

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie spolupracuje konkrétne s preventistom Mestskej polície Miroslavom Duchoňom. Aktívne sa rozvíja spolupráca so žiakmi 8. a 9 ročníkov základných škôl a študentmi 1. a 2. ročníkov stredných škôl.

„Ide o interaktívne hry a modelové cvičenia, pri ktorých sa mládež zapája priamo, formou asociácií a postojov. Snažíme sa nedirektívnym implementovaním priamo pracovať s deťmi ako adresátmi nášho pôsobenia,“ uviedla Miroslava Bírová.

V diskusii, na ktorej sa zúčastnili aj reprezentanti najmladšej generácie, odzneli viaceré podnetné myšlienky a názory. Veríme, že aj toto diskusné fórum prispeje pri predchádzaní zločinnosti, týkajúcej sa obchodu s ľuďmi.

Ludmila Synaková

Na diskusnom fóre hovoril preventista Mestskej polície v Nitre Miroslav Duchoň. Foto: L. Synaková

Putovný pohár primátora získali hasiči z P.Kesova

Hasičský šport si aj v období internetu a informačnej explózie podmaňuje stovky záujemcov, ktorí v tomto fenoméne vidia istý druh záľuby, športu či rozumného trávenia voľného času. Z druhej strany pohľadu tu ide o fyzickú prípravu, odbornú pripravenosť a schopnosť okamžitého nasadenia v prípade vzniku požiaru.

V sobotu 6. júna napodludnie sa na Futbalovom štadióne v Nitre - Dražovciach zišli práve takíto nadšenci hasičského športu, aby na 8. ročníku súťaže o Putovný pohár primátora mesta Nitry siahli po najvyššej méte a odniesli si domov víťaznú trofej.

Preteky pripravil Dobrovoľný hasičský zbor Nitra v spolupráci s Mestom Nitra. Hlavnú ťarchu organizácie podujatia na svojich pleciach niesol Ing. Ivan Matúška, veliteľ Mestského hasičského zboru. Na súťaži sa zúčastnilo 24 družstiev. Súťažilo sa v súťažnej disciplíne hasičský útok a každé družstvo malo k dispozícii dva pokusy. Súťaž otvoril primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, ktorý

Požiarneho útoku priamo na cieľ.

Foto: autorka

vo svojom príhovore poprial všetkým súťažným družstvám veľa úspechov v ich zápolení. Súťažné družstvá predviedli veľmi dobré výkony, čím prezentovali svoju pripravenosť úspešne zasiahnuť aj v prípade mimoriadnej udalosti akou je požiar alebo povodeň. Na záver podujatia primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor mesta Štefan Štefek a viceprezident DPO SR Peter Kunkela ocenili víťazné družstvá a primátor mesta podakoval za úspešné usporiadanie tejto súťaže organizačnému štábu súťaže. V kategórii muži sa víťazom stalo družstvo DHZ

Polný Kesov. V kategórii ženy sa na treťom mieste umiestnilo DHZ Nitra a víťazom sa stalo DHZ Devičie. Víťazné družstvá získali poháre, ktoré im venoval primátor mesta Jozef Dvonč a budú im pripomínať toto príjemné podujatie. Víťaz DHZ Polný Kesov, ktorého dosiahnutý čas, je aj zároveň rekordom súťaže, získal putovný pohár. Hoci v každom športovom podujatí víťaz môže byť len jeden, tu zvíťazili všetci, ktorí prišli a svojim výkonomi ozdobili toto pekné podujatie.

Ludmila Synaková

Žiakom A. Moyzesa bol aj Vašo Patejdl

Spríevodným podujatím 19. ročníka festivalu sakrálnej hudby Musica sacra je výstava s názvom Na ceste profesionalizmu, ktorá je do 15. júla sprístupnená

v nitrianskej Synagóge. Výstava približuje návštevníkom život a dielo Alexandra Moyzesa, jednej z najvýznamnejších osobností slovenského hudob-

ného umenia 20. storočia - skladateľa, pedagóga, publicistu a organizátora hudobného života, autora rozsiahlej a žánrovo bohato členenej kompozičnej

tvorby, ktorá dnes patrí medzi neodmysliteľné hodnoty slovenskej hudobnej kultúry.

„Priekopnícky význam má predovšetkým Moyzesovo symfonické dielo, najmä autorových dvanásť symfónií, ktoré sa stali cenným základom slovenskej orchestrálnej hudby,

„uviedla kurátorka výstavy Mária Krajčiová z Hudobného múzea v Bratislave.

Alexander Moyzes patril k prvým profesionálne vyškoleným hudobníkom na Slovensku, „ Ako prvý Slovak študoval na chýrnej majstorskej škole Vítězslava Nováka v Prahe, kde získal množstvo určujúcich

podnetov pre kryštalizáciu vlastného hudobného prejavu. Pobyt vo vyspelom pražskom kultúrnom prostredí ho zároveň utvrdil v presvedčení vytýčiť a do praxe viesť jasnú koncepciu jasnú koncepciu budovania slovenskej hudobnej kultúry na profesionálnej báze.

Výstava je rozdelená na tri časti: skladateľ, pedagóg a organizátor a záver patrí tradíciám. Najväčší priestor je venovaný symfóniám, pretože Alexander Moyzes je tvorcom prvej slovenskej symfónie. Výstava prezentuje aj jeho vzťah k ľudovej piesni, ktorá je všadeprítomná v jeho tvorbe. Málokto vie, že žiakmi Alexandra Moyzesa boli Ivan Parík, Ladislav Holoubek, Ivan Hrušovský a Vašo Patejdl. Výstavu si môžete pozrieť do 15. júla.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

Výstava je inštalovaná vo výstavných priestoroch nitrianskej Synagógy.

Scrablísti spod Zobora ďakujú primátorovi

V sobotu 23. mája sa v nitrianskom PKO uskutočnil Pribinov pohár. Víťazom sa stal Norbert Lančarič z Pezinka, druhé miesto patrilo Danielovi Brezovanovi z Košíc a tretie miesto získala Karolína Nemčoková z Bratislavy. Na vyhodnotení turnaja sa predseda spolku Rastislav Michalka poďakoval primátorovi mesta Nitry Jozefovi Dvončovi za sponzorský príspevok Slovenskému spolku scrabble. Možno fi-

nančná odmena za prvé miesto, možno rok strádenia turnaja v meste pod Zoborom, ale určite stretnutie so súpermi, kamarátmi a známymi prilákalo 22 hráčov do Nitry. Pripravené bolo okrem finančnej odmeny i množstvo vecných cien a aj množstvo ovocia. Navyše, už na tretí z doterajších štyroch tohtoročných turnajov prispela miestna samospráva s primátorom mesta, za čo ďakujeme.

V Nitre sa vytvorila silná tréningová skupina pod vedením Vierky Jambrichovej, organizátorky nitrianskeho turnaja. Skratka pre túto skupinu je NTS - Nitrianska tréningová skupina. Do Nitry prišla aj druhá tréningová skupina z Partizánskeho pod vedením Mirky Janikovičovej. Slovom turnaja bolo CORGOŇ a odmenou dva tucty plechoviek s pivom tohto mena.

(vi)

Novinky z regiónov a kulinárske špeciality

Festival WinGastFest, prezentujúci novinky a to najlepšie z regiónov Slovenska a celej Európy v oblasti vína, gastronómie a kultúry, sa uskutocní na výstavisku v rámci výstavy Agrokomplex. Záštitu nad festivalom prevzal primátor mesta Nitra Jozef Dvonč.

„WinGastFest je určený pre všetkých priaznivcov vína z radov laickej a odbornej verejnosti, ale i firmám a spoločnostiam, pretože jeho zaradenie na výstavisko Agrokomplex Nitra počas série výstav sa najdlhšou tradíciou a vysokou návštevnosťou znamená, že bude rovnako aj miestom nadväzovania obchodných

kontaktov,“ uviedol Jaroslav Dóczy. Snahou je propagácia výnimočnosti slovenských vín v spojení s gastronomickým a kultúrnym zážitkom. Organizátori festivalu sa rozhodli využiť veľmi silný potenciál nitrianskeho regiónu, známeho svojou vinárskou a dožinkovou tradíciou a kandidatúrou Nitra na titul EHMK 2013.

Priestor na prezentáciu svojej produkcie dostanú veľké vinárske podniky, rodinné firmy s dlhoročnou tradíciou, mladé vinárske podniky, rovnako aj rôzne umelecké a hudobné žánre. Počas štvordňového festivalu sa uskutoční množstvo sprievodných kul-

túrnych podujatí, degustácie, ochutnávky, semináre až po gastronomické večere v znamení tradičných slovenských špecialít a vín. Na festival, rovnako ako i na všetky paralelne prebiehajúce výstavy bude platiť ako vstupenka tzv. „vínny pas“, v ktorom je zahrnutá degustácia vína, vstup na kultúrny program a poukážky v celkovej hodnote 10 eur na nákup vína od vystavovateľov. Vínné pasy sa dajú zarezervovať už teraz na e-mailovej adrese wingastfest@jolin.sk. Viac informácií o pripravovanom festivale sa môžete dozvedieť aj na webovej stránke www.agrokomplex.sk. **(syn)**

Veľké výkony malých umelcov

Pestrofarebné kvietky, veselé zvieratká, čarovné vily a tanečnice ... Presne takúto podobu mali účinkujúci gala-programu s názvom DETI VÁM, ktorým ožila improvizovaná „scéna“ zasadacej sály Mestského úradu v Nitre.

Za mimoriadne výkony patrí veľká vďaka organizátorom -

Správe materských škôl v Nitre, pod vedením Kvetoslavy Mikulovej a, samozrejme, všetkým riaditeľkám a učiteľkám nitrianskych materských škôl.

Galaprogram sa uskutočnil pod záštitou primátora mesta Nitra Jozefa Dvonča, ktorého z neúčasti pre pracovné povin-

nosti ospravedlnil zástupca Štefan Štefek. Jeho slová vďaka však patrili všetkým učiteľkám za ich mimoriadnu tvorivosť pri príprave celkovo už 5. ročníka tejto akadémie, ktorá sa po druhý raz konala na pôde mestského úradu.

„Pred nedávnom sme oslávili Deň matiek,“ uviedol vice-primátor Štefan Štefek a doložil: „Dávam vám do pozornosti ďalší sviatok z kalendára - v nedeľu - 21. júna, si pripomenieme Deň otcov. Verím, že škôlky nezabudnú ani na tento sviatok.“

V galaprograme sa predstavili účinkujúci zo všetkých 24 materských škôl z Nitra. Malí škôlkári vo svojich vystúpeniach predvedli herecký talent, ale tiež pohybové zručnosti. Rodičia, ktorí sa prišli pozrieť na výkony svojich potomkov do sály, ich za výkony niekoľkokrát odmenili dlhotrvajúcim aplauzom.

Ludmila Synaková

Deti, navštevujúce nitrianske MŠ, rodičom predvedli, čo dokážu. Foto: L. Synaková

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

3. júl (pi) 11.00 Vyhodnotenie literárnej súťaže Novomeského Nitra. Usporiadateľ: Klub L. Novomeského v Nitre v spolupráci s Mestom Nitra, vstup voľný

3. júl - 4. júl Medzinárodný festival dávnej hudby Vandrovali hudci.

3. júl (pi) o 17.00 Nitrava - po stopách hudby predkov
Otvárací koncert - MUSICANTICA - stretnutie s hudobnými pamiatkami 12. - 18. storočia domácej i európskej proveniencie, svetskou i duchovnou hudbou stredoveku, renesancie a ľudového baroka

20.00 Hudba trubadúrov - súbor Troubadours Art Ensemble / Francúzsko

4. júl (so) 17.00 Hudba sefardov - súbor Troubadours Art Ensemble / Francúzsko

20.00 Večerný galaprogam a udelenie ceny "IOCLATORUS NOSTRI"

Usporiadatelia: Hudobné združenie MUSICANTICA, Slovenská Orffova spoločnosť, Katedra kulturológie FF UKF v Nitre, Kulturológická spoločnosť, vstup voľný..

17. júl (pi) 19.00 Konečne prvé slovenské básne .
Autorské čítanie z knihy Žofie Viery Fridrichovej a hudba Martina Tamasfiho Usporiadateľ: Zrcadlo, vstupné: 4,- EUR, predpredaj: NISYS

21. júl (ut) 18.00 Vernisáž Obrazopis sveta; Objektívom Milana Rastislava Štefánika - výstava fotografií. Potrvá do 30.8. Usporiadatelia: Mesto Nitra, Slovenské národné múzeum v Martine.

Výstavy

Do 15. 7. Na ceste profesionalizmu - o živote a diele Alexandra Moyzesa výstava v rámci XIX. ročníka Medz. festivalu sakrálnej hudby MUSICA SACRA

Stála výstava: Grafiky Shraga Weila, nitrián. rodáka.
Prehliadky: ut: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00, st, št: individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00, so, ne: individuálne vstupy: 13.00 - 18.00. Počas prehliadkových dní sú vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYSu: v čase od 11.00 do 14.00. NISYS, Štefánikova 1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 18.00.

Reprezentatívne sály

Do 5. 7. Od sadry k žuvačke - Autorské techniky a stratégie. Kurátor: Barbora Geržová

9.7. - 6.9. Design. Výstavný projekt je druhým pokračovaním výstavy Watch Design a sústreďuje sa na skú-

manie aktuálnych podôb designu v tvorbe umelcov 2. polovice 20. storočia a súčasných autorov. Kurátor: Adriana Čeledová.

Salón NG

Do 5.7. Umenie hrou 2. Výstava najlepších detských prác, ktoré vznikli na základe vzdelávacieho projektu Nitrianskej galérie pod rovnomenným názvom.

8. 7. - 16. 8. Nitriansky hrad v dielach slovenských umelcov (z akvizičného fondu NG). Z bohatého zbierkového fondu Nitrianskej galérie budú prezentované diela na danú tému od známych slovenských maliarov a sochárov, ktorí sa vo svojej komornej tvorbe venovali námetu Nitrianskeho hradu, motívom Nitry a jej blízkého okolia. Výstava bude počtu zakladateľovi NG a jej akvizičného fondu JUDr. Štefanovi Valentovi (1908-2007) k nedožitým 101. narodeninám.

19. 8. - 22. 9. Rudolf Dička. Kysucký výtvarník Rudolf Dička (1958) sa vo svojej tvorbe venuje rôznym žánrom - kresbe voľnej maliarskej tvorbe, v ktorej ho najviac oslovuje expresionizmus. Okrem toho tvorí i diela v kombinovanej technike, v ktorej využíva ready made, venuje sa i sochárskej tvorbe. Jeho práce sú monumentálne čo do rozmerov i silných filozofických a religióznych tém. Autor sa bude prezentovať expresívnu maľbu, objektmi, asamblážami i inštaláciami. Do súčasnosti má za sebou autor množstvo kolektívnych i profilových výstav nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Kurátor: Marta Hučková

Galéria mladých

Do 30. 8. 7 technických príčin otvorené. Výstava prevažne študentského interaktívneho umenia zapájajúceho akcie a reakcie návštevníkov. Kurátor: Jana Kapelová a Omar Mirza

Bunker - 18. 6. - 30. 8. Pacientárium. Aj napriek tomu, že Pacientárium vzniklo na pôde filmovej školy, okrem filmov vypúšťa do sveta veci vo všetkých dostupných formách. Výstava mapuje prierez tvorbu skupiny, ktorá hovorí ÁNO trashovej kultúre, mystifikácii, punkovému videu, lo-fi tvorbe, Stevovi Fossetovi a stratenému medvedíkovi z ružového plastu.

<http://www.myspace.com/pacientarium>

AKTIVITY / AKCIE / PROJEKTY

Prázdninové maľovanie. Prázdninové maľovanie v ateliéri a na nádvorí Nitrianskej galérie v mesiacoch júl a august. Každý utorok a štvrtok od 10.00 do 12.00 hod. a od 14.00 do 16.00 hod. Vstup a výtvarný materiál zdarma. Každú stredu pre detské tábory či iné organizované skupiny väčšieho počtu detí. V tomto prípade je nutné nahlásiť sa minimálne deň vopred u galerijného pedagóga. Kontakt: Mgr. Elena Tarábková / pedagoga@nitrianskagaléria.sk, 037/657 96 41

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otv. denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

1.6. - 31.12. Život v lesných a vodných biotopoch

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku.

Každý pondelok 14.30 h klub paličk. čipky. Každú páru nedeľu o 10.00 h stretnutie členov Slov. num. spol.

3.7. - 27.9. (9.00) Dejiny Nitrianskeho hradu vo svetle najnovších archeologických nálezov - seminár

15. 00 Najvýznamnejšie výskumy slovenskej archeológie - výstava archeologických výskumov s nálezi mi príležitosti 70. výročia vzniku AÚ SAV

Diecézne múzeum

Námestie Jána Pavla II., 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené denne okrem po: 10.00 - 18.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatík, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ľudovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky zo hlaholík), klenotnica.

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

Múzeum v prírode - SPM - objekt školy, tradičná technika zdobenia veľkonočných vajec - batikovanie jarnými rastlinami, pletenie korbáčov, šibákov z vrbového prútia, prehliadkové jazdy traktorbusom, detským vĺačikom, vlakom nitrianskej poľnej železnice. Živý košiar: stádo oviec s mladými jahňatami košarované vo voľnej prírode v centre skanzenu. Vstupné: 2 euro. Kontaktná osoba: Mgr. Eva Kollárová, t.č. 0902 969 647

Skanzen: Mlôtotriedna katolícka škola, pekareň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včeliny, vinohr. dom, salaše a senníky.

Nitrianska úzkokoľajná parná poľná železnica: Vozenie počas avizovaných podujatí návštevníkej sezóny. Posledný prehliadkový vstup o 16.00 h.

Misijný dom na Kalvárii

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zberateľskej činnosti misionárov.

Vivárium

VIVÁRIUM SPU, areál SPU, Tr. A. Hlinku, tel.: 65 08 791 V univerzitnom viváriu nájdete 70 chránených druhov plazov (korytnačky, hady, jaštery), ktoré boli predmetom

pašeráctva a nelegálnej držby a sú tu dočasne umiestnené orgány štátnej správy. Pre verejnosť otvorené: v pon. a v str. od 14.00 do 16.00 h. Organizované skupiny škôl a škôlok môžu nahlásiť exkurzie aj na termíny mimo otváraj. hodín (tel., resp. na e-mailovej adrese: Jaroslav.Pokoradi@uniag.sk).

Botanická záhrada SPU

Skleníky, otv. celoročne okrem po. a pia. 9.00 - 16.00 Park, otv. denne 9.00-16.00, okrem zimných mesiacov Skupinovú návštevu vopred telefonicky dohodnúť.

AGROKOMPLEX

20.- 23. 8. AGROKOMPLEX 2009 - 36. medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava

BIO - AGROKOMPLEX 2009, 3. výstava biopotravín a technológií spracovania

COOPEXPO 2009 - 16. medzinárodná družstevná kontraktčno - predajná výstava spotrebného a potravinárskeho tovaru

ŽIVNOSTENSKÉ TRHY 2009 - REGIÓNY SLOVENSKA
OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE
KONE A LUDIA

Cyril-metodské slávnosti 2009

Nitra, milá Nitra

Dni Nitranov, venované významným osobnostiam histórie i súčasnosti Nitry

Pod záštitou premiéra SR Roberta Fica
a primátora Nitry Jozefa Dvonča

Nitriansky hrad - Podhradie - Mestský park na Sihoti

3. júl 2009 / piatok

PONITRIANSKE MÚZEUM

9.00 Dejiny Nitrianskeho hradu vo svetle najnovších archeologických nálezov Seminár pre širokú verejnosť

15.00 Najvýznamnejšie objavy slovenskej archeológie Otvorenie výstavy k 70. výročiu založenia Archeologického ústavu SAV

NITRIANSKY HRAD A PODHRADIE

12.00-22.00 HISTORICKÉ MESTEČKO pod Nitrianskym hradom Bohatý program v podobe rôznych ukážok oživenej histórie

15.00 HISTORICKÝ SPRIEVOD v dobových kostýmoch Živý multimit naprieč storočiami

Mestský park - Župné námestie - Hrad

16.00 1. Medzinárodný turnaj v stredovekom šerme O MEČ KRÁLA SVÄTOPLUKA Gotická priekopa na Nitrianskom hrade 1. ročník medzinárodného turnaja v stredovekom šerme za účasti šermiarov z Ruska, Francúzska, Talianska, ČR a SR

17.00 Del Palio dei dieci Comuni, Montagnana, Taliansko Historická vlajkovo - hudobno-bubenická šou

18.00 Organový koncert, Poľsko, Katedrála svätého Emeráma na Nitrianskom hrade

21.00 Del Palio dei dieci Comuni, Montagnana, Taliansko, Historická vlajkovo - hudobno-bubenická šou Akáda - Meče a blesky, ČR, ohňová šou

PEŠIA ZÓNA

14.00 Pouličný happening s jokolátormi a igracmi
Pozvánka na Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“

AULA KŇAZSKÉHO SEMINÁRA SV. GORAZDA V NITRE

9.30 „Hudobníci a ich hudobné nástroje“, Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“

Výstava hudobných nástrojov

SYNAGÓGA

11.00 Vyhodnot. literárnej súťaže Novomeského Nitra

Medzinár. festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“

17.00 NITRAVA - PO STOPÁCH HUDBY PREDKOV

Musicanica, Otvárací koncert 1. ročníka Medzinárodného festivalu dávnej hudby „Vandrovali hudci“

Stretnutie s hudobnými pamiatkami 12.-18. storočia domácej i európskej proveniencie

20.00 Hudba trubadúrov, Troubadours Art Ensemble
Hudba stredovekých manuskriptov 12. a 13. storočia z južného Francúzska

ZIMNÝ ŠTADIÓN

19.00 OBRAZKY ZO SLOVENSKA - SLUK, Multimediálne scénické predstavenie s dôrazom na javiskový „živý“ tanečný prejav

MESTSKÝ PARK NA SIHOTI

12.00 Dni Slovanov SLAVICA FEST, Medzinárodný folklórny festival

21.00 ROBO KAZÍK, so skupinou RK BAND, Marcela Laiferová a Dušan Grúň

4. júl 2009 / sobota

AULA KŇAZSKÉHO SEMINÁRA SV. GORAZDA V NITRE

9.30 Slovo a hudba v stredoveku, Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“ Seminár pre širokú verejnosť

SVÄTOPLUKOVO NÁMESTIE

10.00 Del Palio dei dieci Comuni, Montagnana, Taliansko, Historická vlajkovo - hudobno-bubenická šou **NITRIANSKY HRAD A PODHRADIE**

10.00 - 18.00 HISTORICKÉ MESTEČKO pod Nitrianskym hradom

14.00 Hudba na hradoch a v kaštieľoch, Juraj Dufek, Musicanica, Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“, Gotická priekopa na Nitrianskom hrade, Ukážky hudobnej praxe potulných minnesangrov, jokolátorov, goliardov a vidieckych domácich muzikantov

15.00 Del Palio dei dieci Comuni, Montagnana, Taliansko, Historická vlajkovo - hudobno-bubenická šou

15.00 - 16.00 Sprístupnenie Biskupského paláca verejnosti

PONITRIANSKE MÚZEUM

10.00 Byzantská misia sv. Cyrila a Metoda Metodologický seminár

SYNAGÓGA

Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“

17.00 HUDBA SEFARDOV, Troubadours Art Ensemble
Piesne sefardských židov v podaní Sandry, Hurtado-Rós

20.00 Večerný galoprogram a udelenie ceny

„OCULATORES NOSTRI“, Pomyselné vandrovanie hudcov od Nitravy, k moru a od mora k Nitrave

MESTSKÝ PARK NA SIHOTI

10.00 Pódium partnerských miest Nitra, Kroměříž a Báčsky Petrovec

13.00 Stretnutie veteránov, Dychová hudba Selčianka

14.00 Dni Slovanov, Slovanský pohár silných mužov

Medzinárodná súťaž silných mužov

15.30 Dedičstvo našich otcov Široká paleta majstrovskej hry v podaní Združenia autentického folklóru, Speváckej skupiny z Helpy a Inštrumentalistov bratov Štefánikovcov

18.00 Folklórna mozaika, Mozaika tancov a spevov z Nitry a okolia v podaní folklórnych súborov Furmani, Ponitran a Zobor

ZIMNÝ ŠTADIÓN

20.00 Koncert Českej kapely BUTY

5. júl 2009 / nedeľa

NITRIANSKY HRAD A PODHRADIE

10.00 CYRILLO-METODSKÁ NÁRODNÁ PŮT, Slávnostná svätá omša

12.30 Gregoriánsky chorál, Dialóg s Bohom v každom čase, Medzinárodný festival dávnej hudby „Vandrovali hudci“, Schola Cantorum, Katedrála svätého Emeráma na Nitrianskom hrade

MESTSKÝ PARK NA SIHOTI

16.00 NAUTRILUS Z Ů M, Divadlo Kvelb, ČR, Atraktívne pohyblivé predstavenie s obrovskou trojkolkou poháňanou šliapaním hercov na chodúľoch

17.00 O škaredom káčatku Dom umenia Bibiana (Bratislava) Rozprávka H. Ch. Andersena

DIVADLO ANDREJA BAGARA NITRA

19.00 ŠAVOL - premiéra pôvodnej slovenskej opery Štátna fi Iharmonia Košice, hudba: Vítazoslav Kubička, libreto: Teodor Krížka, dirigent: Adrián Kokoš

Ďalšie podujatia:

2. júla / štvrtok

9.00 FORUM SLAVICA, Ponitrianske múzeum, Medzinárodná konferencia.

19.00 Cyrilo-metodská omša C-dur, Kostol sv. Ladislava. Štátny komorný orchester Žilina, Spevácky zbor mesta Bratislava

3.- 4. júla / piatok a sobota

HISTORICKÉ MESTEČKO pod Nitrianskym hradom program v podobe rôznych ukážok oživej histórie

3.-5. júla / piatok, sobota a nedeľa NITRIANSKY JAR-MOK, Mestský park na Sihoti, prezentácia ľudovo-umeleckých výrobkov od majstrov svojho remesla
3.-5. júla / NITRIANSKE PIVNÉ SLÁVNOSTI
 Mestský park na Sihoti, Ponuka slovenských a českých pivovarov

Nitrianske kultúrne leto 2009

JÚL

5. 7. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **O ŠKAREDOM KÁČATKU**. Dom umenia Bibiana Bratislava. Známa rozprávka H. Ch. Andersena, počas ktorej deti spolu so známymi hrdinami hravým a vtipným spôsobom odhalujú ľudské hodnoty. Účinkujú: D. Letenajová a Z. Šimková
12. 7. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **PIPI**. Divadlo PIKI Pezinko. Predstavenie o neobyčajnom dievčatku menom Pipi Dlhá Pančucha počas ktorého sa Pipi so svojimi kamarátmi Tomim a Anikou stretávajú s celým radom postavičiek a figurok žijúcich v malom švédskom mestečku. Účinkujú: Katka Aulitsová a Libor Píktor
12. 7. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **THERRY AND FRIENDS**. Hudba a piesne prameniace v africkej kultúre, reggae v slovenčine, francúzštine a jazyku lingala
18. 7. (so) od 10.00 Podhradie. **NITRAVA**. Historicko-remeselné mestečko, ochutnávka historickej kuchyne, dobové remeslá, škola lukostrelby a šermu, súťaž, dáva hudba a tanec. Celodenný program. Organizátori: Mesto Nitra spolu s Nitrianskou turnajovou spoločnosťou
19. 7. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **NAČO MÁME ZÚBKY**. Divadielko Žužu Bratislava. Rozprávka o prasiatku, ktoré zabudlo, že si má čistiť zúbky, a tak sa musia prísť na pomoc deti a pokazený boľavý zub mu vytrhnúť. Účinkujú: Mirka Pavliková a Alexander Maďar. Organizátor: Mesto Nitra
19. 7. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **PENGAGI**. Do tanca a pre dobrú náladu hrá country skupina z Nítry. Organizátor: Mesto Nitra
26. 7. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **KOZA ROHATÁ A JEŽ**. Divadlo HAPPY Bratislava. Známa rozprávka o tom, ako slabý ježko rozumom prekoná silného vlka aj mocného medveda. Účinkuje: Olga Hoffmannová. Organizátor: Mesto Nitra
26. 7. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **BYSTRÍK** Unplugged koncert. Víťaz autorskej súťaže Coca - cola Popstar predstaví piesne z jeho albumov Mám, čo som chcel a Len ty a ja. Organizátor: Mesto Nitra

AUGUST

2. 8. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **PSÍČEK A MAČIČKA**. Harry Teater Banská Bystrica. Predstavenie s bábkami pre deti bez rozdielu veku podľa jednej z najznámejších knižiek pre deti. Účinkuje: Ján Haruštiak. Organizátor: Mesto Nitra
2. 8. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **LIESKOVANÉ**. Rytmicky a veselo s obľúbenou dychovou kapelou z Moravského Lieskového. Organizátor: Mesto Nitra

8.-12. 8. Svätoplukovo námestie. BAŽANT KINEMATOGRAF. Premietanie po zotmení cca 21.00.
8. 8. (so) U mně dobrý. Réžia: J. Hřebejk, 2008
9. 8. (ne) Tango s komáři. Réžia M. Luther, 2008
10. 8. (po) Muzika. Réžia: J. Nvota, 2007
11. 8. (ut) Bobule. Réžia: T. Bařina, 2008
12. 8. (st) O rodičích a dětech, Réžia: V. Michálek, 2008
 Organizátor PubRes s.r.o. Bratislava v spolupráci s Mestom Nitra
9. 8. (ne) 13.00 Mestský park Na Sihoti - **INDIA - KORENE LUDSTVA?** Prezentácia indickej kultúry, jej tradičnej hudby - skupina Satyam, oblečenia, tanca, meditácií spojená s programom pre deti. Organizátor: Mesto Nitra
9. 8. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **AKO SA OTESANČEK POLEPŠIL**. Bábkové divadlo na Rázcestí Banská Bystrica. Drevená rozprávka na známe motívy o pažravom synovi, ktorý zjedol všetko, čo videl. Účinkujú: Juraj Smutný, Michal Novodomský a. h. Organizátor: Mesto Nitra
15. 8. (so) Pohradie - NITRAVA. Historicko-remeselné mestečko, ochutnávka historickej kuchyne, dobové remeslá, škola lukostrelby a šermu, súťaž, dáva hudba a tanec. Zasadíte si v dobových kostýmoch o titul STRELNÍK NITRAVY 09, večer si spolu vychutnáme dáva hudbu súboru CODEX z Přerova. Celodenný program. Organizátori: Mesto Nitra spolu s Nitrianskou turnajovou spoločnosťou
16. 8. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **O VTÁKOVI KULIŠIAKOVI**. Babadlo Prešov. Humorne ladená hra o vreci hrachu, vtáčikovi jarabáčikovi, myške Eliške a klobáske a o tom, ako stretli vtáka Kulišiaka. Účinkujú: Pavel Mihalák a Júlia Labudová. Organizátor: Mesto Nitra
16. 8. (ne) 18.00 Mestský park Na Sihoti - **AFTERTEE**. Posedenie pri pôvodnom inštrumentálnom jazze. Organizátor: Mesto Nitra
16. 8. (ne) SARAGOSSA BAND SHOW. Velkolepá show 70. rokov Big Bambo, Agadou, Zabadak, Hands up ... Organizátor: Mesto Nitra
20.-23. 8. (št - ne) Výstavisko Agrokomplex - Pavilón G. **WinGastFest 2009**. medzinárodný festival vína, gastronómie a kultúry, degustácia vína a gastronomických špeciálití nielen zo Slovenska, spojená s celodenným kultúrnym programom, okrem alegorických vozov nebudú chýbať vystúpenia populárnych sólistov a skupín, súťaž a ďalšie zaujímavosti. Organizátor: Mesto Nitra a Agrokomplex - výstavníctvo Nitra a Jolin s.r.o.
21.-22. 8. (pi - so) Sídliško Chrenová - **CHRENOVSKÉ STÁNKY**. Jarmočné podujatie so zábavou pre všetkých. Organizátor: Mesto Nitra

23. 8. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **PRINC BA-JAJA**. Teátro NELINE Budmerice. Známy príbeh o sile lásky v novom naštudovaní známeho divadla. Účinkujú:

Nela Dušová. Organizátor: Mesto Nitra
28.-30. 8. Sídliisko Klokočina - **KLOKOČINSKÝ JARMOK.** Jarmočné podujatie so zábavou pre všetkých. Organizátor: Mesto Nitra
30. 8. (ne) 17.00 Mestský park Na Sihoti - **MILUJEM SVOJE MESTO.** Kreativný rodinný program: koncert, bábkové divadlo, scény, hry, súťaže, príbeh. Organizátor. Kresťanské centrum Mozaika
1. 9. (ut) 19.00 Mestská hala - **HOJ, VLAST MOJA!** XV. ročník slávnostného koncertu, venovaného Dňu Ústavy SR. Organizátor: Nadácia Konštantína Filozofa v spolupráci s Mestom Nitra

MULTIKINO CINEMAX NITRA

1.- 15. 7. Terminator. Postapokalyptický thriller/USA/2009/ slovenské tituly/ nevhodné pre maloletých do 12 rokov.
1.- 22. 7. Transformers: Pomsta porazených. Akčný/dobrodružný /sci-Fi USA, 2009, 147 min.
2. 7. - 31. 8. Doba ľadová 3. Animovaný/akčný/komédia/romantický /USA, 2009
2. - 22. 7. HANNAH MONTANA. Romantická komédia /USA, 2009/slovenský dabing/nevhodné pre maloletých do 7 rokov.
2.- 8. 7. Nenarodení. Horor/USA/české tituly.
1. - 7. 7. Ženy môjho muža. Dráma/Krimi /Slovensko/ČR/ Maďarsko/2009/MN-12.
9.7. - 14.7. Comora. politický gangsterský/Talianko /2008/ MN - 15.
9. - 28. 7. Verejní nepriatelia
16. -21.7. Piatok trinásteho
16. - 29. 7. Všetky moje ex.
16. 7. - 31. 8. Harry Potter a polovičný princ. Dobrodružný, fantasy USA / UK/2008/ slovenský dabing.
23. 7. - 4. 8. Posledný dom naľavo.
23. 7. - 4. 8. Prípád nevernej Kláry
30.7. - 19. 8. BRATISLAVA FILM. Prvý slovenský undergroundový film, SR 2009, nevhodné pre maloletých do 15 rokov, 80 min.
30. 7. - 12. 8. Promeny. Dráma/ Taliansko/ČR/ 2009/ česká verzia/ Nevhodné pre maloletých do 15 rokov/ 79 min.
30. 7. - 4. 8. Coraline. ANIMOVANÝ/FANTASY/USA/ 2009/Český dabing/Mládeži prístupný.
6. -25. 8. Bruno
6. - 11. 8. Predčítač
6. - 19. 8. Štvanec
13. - 25. 8. Občan Havel príkuluje. Dokument/ČR/2009 /česká verzia/ MN - 12.
13. - 25. 8. Návrh. Romantická komédia /2009.
20. 8. - 25. 8. Menom kráľa. Historický film ČR.
20. 8. - 31. 8. Tridsaťdva a stále slobodná. Romantická komédia/USA/97 minútú české tituly/ MN - 12.
27. 8. - 31. 8. UP. Animovaná komédia/USA/2009.

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988,
otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

TVORIVÉ PRÁZDNINY

6. - 8. 7. 9.00 - 13.00 ZAHŔAJME SA S FIGÚRKAMI
 Vyskúšame si svoj um a zručnosť v šachu, dáme, hľavolamoch a iných hrách - monopoly, dostihy, človeče... pridáme aj hry na slniečku. Poplatok: 1 EUR denne
6. - 10. 7. 9.00 - 13.00 ČO SKRÝVA BABIČKINA CHALÚPKA, Ošatka, perlička, chrastidlo... že neviete čo to je? Zistíte v dielňach ľudových remesiel popretkávané spevom, tancom a hrami starých mám.... upečieme chlebič, upletieme košík, zmajstrujeme hudobné nástroje, zhotovíme konika, bábiku, ozdoby či postavičku z kukuričného šúpolia. Poplatok: 1 EUR denne.
7. - 9. 7. 9.00 - 13.00 ŠKOLA FOTOGRAFOVANIA
 Naučíme sa základy tvorby kompozície, osvetlenia, výrezu fotografie, umeleckého náhľadu a techniky fotografovania. Spoločne budeme fotiť krajinu, portrét a reportáž. Podmienkou je vlastný fotoaparát a vek nad 15 rokov. Poplatok: 6 EUR na tri dni.
9. 7. 9.00 - 12.00 ZOZNÁMTE SA S ORIENTÁLNYM TANCOM Staňte sa na chvíľu princeznou z ďalekého východu... Poplatok: 1 EUR.
13. - 15. 7. 9. 00 - 13.00 KAMARÁTKY FARBÍČKY
 Zahŕame sa s farbami, odtieňmi, tvarmi, plochami, škvŕnami, zažijete vône a farby leta. Poplatok: 1 EUR denne
13. - 15. 7. 9. 00 - 13.00 DÍVADELNÉ HRANIE
 Fantázia, príbehy a hrania sa na divadelníkov. Každý bude mať možnosť ukázať, čo sa v ňom skrýva. Poplatok: 1 EUR denne.

Organizuje KURZ

13. - 17. 7. 10.00 - 11.30 alebo 15.00 - 16.30
MASÍRUJEME SVOJE BĀBĀTKĀ, 5-dňový kurz pre rodičov. Naučíme vás masírovať celé telíčko dieťatka, podporíte jeho imunitu a upevníte sa citová väzba medzi vami. Kurz je vedený certifikovanou lektorkou Medzinárodnej asociácie masáží dojčiat IAIM. Výuka masáží priamo s dieťatkom - doporučený vek 2 - 10 mesiacov. Poplatok: 40 EUR / 1205,04 Sk

Dom Matice slovenskej

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28
MATICNÉ AKTIVITY V NITRIANSKEJ OBLASTI - aktuálna výstava fotografií z maticnej činnosti v regióne v DMS počas pracovných dní od 9.00 do 15.00 h
5. 7. Pribinovo námestie v Nitre (dopoludnia). **Cyriľo-metodské slávnosti:** Národná púť - aktívna účasť, folklórne skupiny Kepeždanka z Hájskeho, Maticiari z Čakajoviec a Lúč z Lužianok.
Vatra zvrchovanosti - autobusový, poznávací výlet do Bojnej - výstava najnovších archeologických nálezov a slovanského archeologického náleziska (presný dá-

tum zverejníme dodatočne)

2. 8. o 16.00 Oslava nového chleba. Kultúrny dom Nitra - Dražovce. Kultúrne podujatie v mestskej časti Nitra - Dražovce. Účinkujú: spevácke skupiny Nádej Výčapy Opatovce, Drienka V. Zálužie, Nevádza Nitra, Tradícia Nitra - Dražovce, Folklórna skupina a ľudová hudba zo Slovinska z okolia Savínských Alp.

7. - 9. 8. Účasť na Slovenských národných slávnostiach v Báčskom Petrovci -Srbsko.

Autobusový, poznávací výlet do Bojnej - výstava najnovších archeologických nálezov a slovanského archeologického náleziska.

Sociálny taxík

Poskytovanie prepravnej služby sociálnym taxíkom na území mesta. Táto služba je určená seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou fyznosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy. Vďaka sociálnemu taxíku sa táto skupi-

na občanov môže bezpečne, včas a finančne prístupne dopraviť do nemocnice alebo k príbuzným. Na zdravotné vyšetrenia, ošetrovania a rehabilitačné úkony musia byť jazdy objednané dopredu na telef. čísle 650 21 45.

Nitrianska hviezdáreň

V dňoch **27. júla - 2. augusta** a **24. augusta - 30. augusta** bude Nitrianska hviezdáreň k dispozícii pre organizované skupiny záujemcov z radov turistov, dovolenkárov, návštevníkov mesta a detí z letných táborov. Všetky návštevy treba vopred dohodnúť na t.č. 6537449.

Šport

4.7. o 10.00 Beh sebaaprekonávaní. Beh pre každého, pre všetky vekové kategórie, pre pomalých aj rýchlych, Mestský park na Sihoti

27.6. - 12.7. Majstrovstvá Európy v bezmotorovom letaní FAI TRIED, Letisko Nitra - V. Janikovce. AEROCLUB 6. - 7. 7. FAJN. Mestský detský tábor.

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1,** tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Krajská knižnica na Ul. Fraňa Mojtu 18 i na Klokočine ponúka svojím spoluobčanom pozitívnu alternatívu využívania voľného času, ktorého majú dost počas prázdnin najmä naše školopovinné deti a mládež. Využite túto príležitosť a vráťte sa ku knihe tradične označovanej ako najlepšiu priateľ človeka. Knižnica Vám ponúka bohatý výber odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti, špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 500 titulov periodík, zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na Samovej ul. regionálnu literatúru. Chvilke strávené so zaujímavými literárnymi hrdinami budú iste príjemným obohatením voľných dní a dlhých večerov.

Počas letných prázdnin je možné služby krajskej knižnice na Ul. Fraňa Mojtu 18 využívať pondelok až piatok od 8,00 do 16,30 h. a v pobočke na Klokočine pondelok až piatok od 8,30 do 16,30 h.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211 Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h,** tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Dražovská cesta, 949 74 Nitra, tel./fax: 037/7336977, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny:

výpožičné oddelenie: po-št: 9.00-18.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Dražovská cesta: po-št: 9.00 - 20.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Hodžova ul.: po: 9.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraskova ul.: po-pi: 8.00.-16.00

BRITSKÉ CENTRUM, pôsobiace pri Univerzitnej knižnici UKF v Nitre, pozýva návštevníkov do svojich priestorov na Hodžovej ul. 1. Požičiavame aktuálne britské časopisy, súčasnú britskú beletriu a najnovšie publikácie z oblasti výučby a štúdia anglického jazyka. Kontakt: www.uku.ukf.sk, tel. 037/6408105.

NISYS

Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr. 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj spomienkových a darčekových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopírovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálly chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: : po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-ďeňom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: : po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: : po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermán: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janíkovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynárce: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: -: ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Centrum Budúcnosť

Wilsonovo nábr. 82, 949 01 Nitra

1., 8., 15., 22 6. o 16.00 Terapeutická skupina

1., 15., 6. o 16.00 Dospelé deti alkoholikov

2., 9. 16., 27., 6. o 16.00 A klub Nitra

3. 6. o 16.30 Svojpomocná skupina: **Poruchy príjmu potravny**

4. 6., 7. 11., 29., 6. A-klub Maják

10., 17. 28. 6. o 16.30 Svojpomocná skupina: **Poruchy príjmu potravny**

18. 6. o 16.00 **Stretnutie rodinných príslušníkov (STROP)**

28. 6. o 16.30 Diskusné fórum: **Nitra-mesto prevencie 2009: Bezpečný návrat - obchodovanie s ľuďmi**

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: st - pi 16.30; ne 8.00, 11.15 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Kláštor Najsvätejšej Trojice, Služobnice Ducha svätého ustavičnej poklony, Dražovská 15. Bohoslužby: po-so o 6.45, ne o 8.00 h.

Kresťanský zbor

Podzámska 17, Nitra, ut. 18.30, ne. 9.30, 16.001. (pi) 10.00 hod

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na **Nitrianskej ulici č. 21**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Jubilanti v roku 2009

V mesiaci JÚL 2009 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Božena Bednáríková, Mária Beneová, PhDr. Darina Bialeková, CSc., Marta Bocanová, Emília Boledovičová, Anna Čeretková, Anna Čurgaliová, Gabriela Décsiová, Helena Erniholdová, Milan Finta, Anton Foťko, Emília Gálová, Jozefína Garafiová, Paulína

Gašparíková, Klára Hačková, Anna Hasprová, Ludovít Hradecký, Kornélia Hrončeková, Vlasta Chlebcová, Božena Ingeliová, Anna Jančárová, Viera Juhásová, Katarína Kákošová, Vladimír Kobetič, Mária Konečná, Ing. Ivan Kováč, Magdaléna Lukáčková, Ing. Anna Oravcová, Ing. Anton Oravec, Anna Pavkovičová, Belo Petnický, Mária Pogradná, Ludovít Porteleky, Ing. Jozef Pospíšil, Edeltrúda Révayová, Ladislav Rus, Štefan Sapár, Leonard Smutný, Elena Súkeníková, Jozef Šabík, Milan Šemelák, Ing. Anna Švihrová, Mária Takáčová, Domin Telgarský, Zbyšek Tesárek, Milan Vašíček, Vojtech Viktor, Oto Voženík, Michal Vrabec, Ábel Ziman

80 ROKOV: Alžbeta Balážiová, Magdaléna Brucknerová, Ján Burian, Anna Dobríková, Sidónia Ďurfinová, Gizela Fridrichová, Jozef Hipp, Amália Hodúlová, Valéria Horáčková, Jozef Hulala, Libuša Jurčová, Ing. Hilar Jurík, Ludmila Klobučníková, Dezider Lukačka, Vítězslav Matiaska, Anna Milová, Júlia Náhlovská, Jozef Olah, Lýdia Olšanská, Gabriela Popelková, Alžbeta Šajdaková, Alžbeta Tomanová, Alžbeta Vargová, Július Vozárik, Otilia Vykoukalová, Vlasta Zajačková, Anna Zlámalová

85 ROKOV: Miroslav Benedik, Štefan

Benko, František
Buranský, Jozef Čapla,
Dr. Ján Dobiaš, Alžbeta Dolanová, Mária Dolinská, Margita Gmitterková, Štefan Halaji, Irena Hallová, Klára Haulíková, Barbora Horská, Vincent Jamrich, Helena Kosírová, Anna Mikušíková, Zuzana Rujderová, Gabriel Vilina, František Zábajník, Alžbeta Zaujecová

86 ROKOV: Mária Bafrncová, Anna Bresztyaková, Mária Cúcičková, Mária Fraštická, Štefan Kečkéš, Júlia Kočišová, Margita Miháliková, Mária Miškovičová, Vilma Suchaňová, Helena Šišková, Albín Trnka

87 ROKOV: František Bajus, František Gašparík, Júlia Kamenická, Mária Kanianska, Irena Kotlárová, Magdaléna Kulichová, Margareta Madariová, Emília Miklošková, Ján Panáček, Anna Prokipčáková, Jozef Striženeč

88 ROKOV: Štefan Gábor, Anna Hlavačková, Imrich Chaláni, Anna Ivančíková, Anna Koláriková, Ján Nemčík, Michal Pavlech

89 ROKOV: Anna Dulíková, Olga Fojtárová, doc. Ing. PhDr. Ján Lovecký, CSc., Emília Melušová, Anna Nunhardová, Anna Pecháčová, Miroslav Piško, Šarlota Šlosárová, Anna Tóthová

90 ROKOV: Antónia Baladová, Helena Tučná

92 ROKOV: Jozef Citorík, Anna Vyoralová

93 ROKOV: Mária Felixová, Anna Kolenčíková

94 ROKOV: Terézia Juhásová, Alžbeta Kolompárová

95 ROKOV: Pavla Duboviczká

97 ROKOV: Irma Hartánská

Jubilanti v roku 2009

V mesiaci AUGUST 2009 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Hildegarda Augustovičová, Jozef Bališ, Paulína Blanárová, Mária Barusová, Ing. Mária Beráneková, Mária Blížiková, Marián Bogyi, Viktória Burianová, Zuzana Eršeková, Klára Fogašová, Paulína Galbová, Emil Hrnčár, prof. Ing. Ján Hrubý, Anna Humayová, Božena Ištvánová, Štefánia Jakabová, Vojtech Kerstész, Oto Kímle, Ing. Štefan Košován, Eva Kuklová, Michal Láznik, Michal Lednický, Melánia Lenghartová, Irena Masaryková, Ludmila Miklóšová, Anna Mlyneková, Zoltán Nagy, František Nemeš, Magdaléna Neumannová, Mária Ottová, Ing. Egon Patzko, Irena Psotová, Mária Sarvašová, Darina Sláviková, Rozália Stančíková, Rudolf Sýkora, Žofia Tenkelová, Mária Vargová, prof. RNDr. Zoltán Zalabai, Ľudovít Zubčák

80 ROKOV: Terézia Antošová, Ľudovít Bene, Vlasta Bónová, Emília Búgelová, Ing. Ján Bukoven, Štefánia Cívínová, Mária Čázarová, Emília Danová, Pavel Darnady, Zlata Eliašová, Rudolf Fabiš, Monika Gúčiková, Emília Hancková, Helena Holobradá, Karol Hrnčár, Olga Hudecová, Alžbeta Chaloupková, Mária Kelemenová, Helena Kriváňová, Terézia Kurčová, Alžbeta Lavová, Emerencia Milkovičová, Miloslav Musil, Antónia Obrinčáková, Terézia Pénzešová, František Pribilinec, Jozef Radulov, Janka Slažanská, Amália Sližová, Ing. Viktor Strieženeč, Jaroslav Trímay, Anna Ulbríková, Augustína Volešíniová

85 ROKOV: Mária Andelová, Ján Beláni, Mária Belanová, Mária Cucorová, Helena Částová, Hedviga Čolláková, Milan Dorušinec, Aurélia Kmeťová, Valéria Lieskovská, Olívia Malinčíková, Štefan Mikulášik, Bartolomej Petrovič, Pavel Šabo, Klementína Šajgalíková, Gabriela Švikruhová, Mária Ťapušová, Ján Ťažký, Anna Uharčeková, Alžbeta Vyhnáliková

86 ROKOV: Helena Baková, Pavol Bali, Mária Jarunková, Alžbeta Jaššová, Pavel Kolimár, Ján Laca, Vilma Opečková, Tomáš Pavlovič, Emília Pláňovská, Helena Poljaková

87 ROKOV: Helena Bendáková, Anna Boľanská, František Deglovič, Anna Ďurišová, Vilma Hrabovská, Alžbeta Kiačková, Ľudmila Kiššová, Mária Kolníková, Alojzia Korčeková, Jolana Kozodajefová, Imrich Lósy, Alžbeta Matesková, Ing. Michal Medovarský, Helena Nittnausová, Eva Omastová, Štefan Šelmeč, Elena Švikruhová, Július Terem, Anna Uhrová, Augustína Valaschková

88 ROKOV: Bernardína Bernáthová, Mária Hodálová, Jozef Kiac, Rozália Križanová, Ing. Serafín Lukáš, Terézia Mesárošová, Štefan Ozorovský, Jozef Paraj, Štefan Pečar, Mária Rózsa, Štefan Szám, Alžbeta Šupová, Mária Vančíková

89 ROKOV: Margita Botková, Mária Horková, Mária Karvayová, Jozef Pavlínek, JUDr. Štefan Sýkora, Vincent Večera, Michal Zábojník

90 ROKOV: Terézia Cintulová, Emília Fusková, Irena Gašková, Agneša Koprďová, Rozália Múčková, Štefan Paulovič, Jozefína Poluchová, Anna Porubská, Mária Škvarková, Mária Štarkeová, Anton Tománek, Ing. Michal Vachút

91 ROKOV: Štefánia Balážová, Helena Knollová

92 ROKOV: Antónia Bédiová, Mária Bírová, Mária Boháčiková, Štefan Greš, Katarína Michliková, Mária Partlová

94 ROKOV: Ján Plenta

95 ROKOV: Helena Erdeliová, Helena Kapustová, Mária Kráľovičová, Emília Recksová

98 ROKOV: Helena Mišutová

99 ROKOV: Mária Borgulová

Odišli spomedzi nás

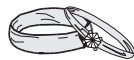
**V mesiaci MÁJ 2009
nás opustili títo občania mesta Nitra:**

Ludovít Apalovič, 94-r., Clementisova 39
Ing. Marko Árendás, 65-r., Čulenova 22
Ján Benc, 67-r., Nitra
Ing. Michal Blaško, 73-r., Bajkalská 1
Ladislav Branikovič, 64-r., Radová 35
Ing. Vladimír Čáni, 61-r., Zdiarska 11
Jozef Červen, 61-r., Novomeského 21
Pavol Dobrotka, 87-r., Vodná 8
Božena Dohnalová, 65-r., Hlboká 55
Vladimír Draškovič, 40-r., Hollého 12
Mária Drobčová, 85-r., F. Kráľa 17
Karol Filo, 67-r., Braneckého 5
Dušan Galandák, 29-r., Hollého 2
Terézia Haasová, 86-r., Piesková 22
Jolana Haringová, 90-r., Železničarska 52
Mária Havlasová, 77-r., Železničarska 52
Anna Hegerová, 84-r., Na Hôrke 35
Dušan Hlbočan, 54-r., Jedlíkova 15
Ján Hulínek, 58-r., Panská dolina 29
Mária Hupková, 85-r., Kochova 9
Mária Husárová, 85-r., Tr. A. Hlinku 36
Štefan Chudý, 59-r., Hlboká 63
Vlasta Infnerová, 80-r., Tr. A. Hlinku 41
Jozef Ivanič, 88-r., Šulekova 26
Etela Jusnová, 82-r., Žibrická 1
Ferdinand Kišš, 58-r., Čajkovského 12
Vojtech Koch, 64-r., Pri Červenom kríži 3
František Koprdá, 71-r., Fialková 7

Eduard Kováčik, 82-r., Výstavná 31
Jarmila Kremnická, 70-r., Žilinská 19
Jozef Križan, 68-r., Dolnočermánska 62
Jozef Kuderjavý, 85-r., Tr. A. Hlinku 53
Eva Lackovičová, 74-r., Trnístá 11
Anna Matiašová, 50-r., Nitra
Zuzanna Mičová, 84-r., Oravská 10
Jozef Modzga, 84-r., Kopanická 38
Ida Monozlayová, 87-r., Lúčna 2
MVDr. František Mrkvič, 90-r., Wilson. nábr. 34
Štefan Nemček, 56-r., Golianovská 33
Olga Panáková, 75-r., Piesková 4
Pavol Paulovič, 67-r., Dolnočermánska 62
Jozef Pavlovič, 59-r., Golianova 64
Albína Plevová, 81-r., Ružová 85
Milan Pribyl, 80-r., Palackého 2
Ján Reptík, 87-r., Partizánska 64
Martin Rujder, 86-r., Stavbárska 4
Gertrúda Schniererová, 89-r., Výstavná 39
Július Sládečka, 69-r., Wilsonovo nábr. 154
Mária Sládečková, 83-r., Párovská 8
Hermína Strnisková, 89-r., Červeňova 12
Verona Szabóová, 92-r., Železničarska 52
Štefan Szalay, 74-r., Ďurčanského 24
Terézia Šindlerová, 70-r., Novozámocká 12
Doc. PhDr. Ludmila Šulganová, 87-r., Panská dolina 71
Václav Tovaryš, 70-r., Kremnická 9
Karol Trbalík, 62-r., Novozámocká 60
Alexander Urbánek, 91-r., Záborského 19
Filoména Vážanová, 83-r., Žilinská 63
Eliáš Vidra, 71-r., Hornozoborská 68
Terézia Vojteková, 74-r., Párovská 22
Margita Wildová, 91-r., Brigádnická 17

POVEDALI SI „ÁNO“

**V mesiaci MÁJ 2009 sa na spoločnú cestu
životom vybrali tieto dvojice:**

2. mája: Stanislav Čuban z Lubice a Mária Danková z Bánoviec nad Bebravou, Dalibor Petlák z Nitra a Janka Hudecová z Veľkého Krťša, Zoltán Kováč a Ingrid Bosáková, obaja z Nitra, Ing. Rastislav Krajiňák a Ing. Zuzana Kubicová, obaja z Nitra, Róbert Grujbár a Martina Candráková, obaja z Nitra, Martin Martonka a Lýdia Šefranková, obaja z Nitra, Martin Frič a Jana Dúbiková, obaja z Nitra, Marek Stanek z Ružomberka - Hrboltovej a Kristína Režová z Žirian, Ján Procházka z Trenčianskych Zankoviec a Denisa Strasserová z Nitra, Martin Okenka a Monika

Korgová, obaja z Nitra, Michal Vlkovič z Koniaroviec a Anna Kupcová z Nitra
8. mája: Martin Minárik z Cabaja a Eva Kasperkevičová z Nitra, Július Šrank z Golia-
nova a Katarína Kováčová z Podhorian
9. mája: Michal Smolka a Dominika Teplanská, obaja z Alekšíniec, Martin Gajdoš a Michaela Breská, obaja z Nitra, Jozef Gálik a Lucia Čer-
ryová, obaja z Jelenca, Mgr. Ľubomír Veselý a Ing. Adriana Baráková, obaja z Nitra, Miroslav Kollár z Močenku a Sláva Jášíková z Nitra, Miroslav Trnkus a Jaroslava Šimeková, obaja z Nitra

Od regulácie toku rieky Nitry uplynulo už 80 rokov

Otcovia mesta Nitry sa myšlienkou vybudovania moderného mesta zaoberali už koncom 19. storočia. Na uskutočnenie tohto cieľa im vždy chýbali prepočetné financie. Počet obyvateľov nerástol, chýbal priemysel, zato stúpala počet nezamestnaných a dopravné spojenia s okolím boli iba na regionálnej úrovni. Ani výber daní nestačil na nutné potreby mesta. K týmto neutešeným pomerom sa pridružila I. svetová vojna, potom vznik I. ČSR a neskôr hospodárska kríza. Toto všetko oddialilo rozvoj mesta o ďalšie storočie.

Už v roku 1919 po vytvorení správnej komisie mesta, jej člen Dr. Jozef Tiso predniesol na jej prvom za sadnutí požiadavku na reguláciu rieky, výstavbu vodovodu a kanalizácie. Súčasne poukázal na súčasnú situáciu, že bez týchto atribútov nie je možné uvažovať s vybudovaním moderného a zdravého mesta. Medzitým však vyskočil bytový problém, ktorému magistrát venoval mimoriadnu pozornosť. Nakoniec sa s pomocou štátu podarilo vybudovať štátne činžové domy (1921 - 1928). Mesto chronicky trpelo nedostatkom kvalitnej pitnej vody. Pri takej koncentrácii obyvateľov hrozilo možno až vypuknutie epidémie a možno hromadné ochorenia.

Nakoniec magistrát vypísal súbeh na I. etapu výstavby regulácie rieky. Dňa 29. mája 1928 bola vybraná ponuka Ing. Doležala z Bratislavy v hodnote stavebných prác 2 619 206 Kč. Táto etapa regulácie pred-

stavovala úsek od Jaskynovej ulice (pod Kalváriou) až po Krammerovu fabriku na azbestovú krytinu „Ferrenit“ (od 3,9 - 5,420 km). Zanedlho potom (15. novembra 1928 o 11.00 h) na letisku sa konalo slávnostné začatie stavebných prác.

Prítomní boli zástupcovia úradov, ústavov, nitrianskej vojenskej posádky, členovia mestského zastupiteľstva ako aj občania. Pred tribúnou stál betónový pamätník s nápisom: „Na pamiatku začatia regulačných prác na rieke Nitre v novembri 1928“. Slávnosť otvoril starosta mesta Karol Cabori, ktorý pripomenul, že na celú reguláciu daroval ministerstvo poľnohospodárstva 70% celého finančného nákladu t.j. asi 17 miliónov korún. Vystúpil aj zástupca Krajinského prezidenta Ing. Nepilý, ktorý vo svojej reči poukázal, že sa až skoro po 30 rokoch realizuje starý projekt. Po ukončení prejavov zástupca ministra poľnohospo-

dárstva dal príkaz na začatie regulačných prác. Vyzdobený rušeň úzkokolejky spolu s 10 vagónikmi zapískal a zemný bager sa dal do práce.

Trasa nového koryta rieky bola odsunutá od pôvodného smerom východným vo vzdialenosti od 50 do 350 m. Koryto rieky bolo nadimenzované na tzv. 100-ročnú vodu t.j. prietok, ktorý sa vyskytne raz za 100 rokov. Znamená to, že intravilán mesta je bezpečne ochránený pred záplavou. Úprava I. etapy bola prednostne vybraná z toho dôvodu, že záplavy neregulovanej rieky znemožňovali prevádzku vojenského letiska na niekoľko mesiacov v roku. Preto na jeseň roku 1928 časť leteckého pluku č.3 (2 letky) odletela do Piešťan. V Nitre zostala iba jedna letka. Druhá etapa regulácie začala r. 1930 a merala 3,9 km t.j. od začiatku I. etapy až po regulovateľnú valcovú hať v Dolných Krškanoch. Zemné práce II. etapy vykonala firma „Bratia Redlich“. Vo februári 1935 bola vykonaná kolaudácia. Zástupcovia mesta prevzali

pokračovanie na 28. str

Od regulácie toku rieky Nitry uplynulo už 80 rokov

dokončenie z 27. str.

od železniární vo Vítkoviciach a Trinci železnú konštrukciu pre valcovú hať a vykonali príslušné skúšky. Stavebný náklad na II. etapu spolu z haťou predstavoval 10 810 794,10 Kč.

Stavba valcovej hate bola dokončená v januári 1936. V júli 1936 sa v predstihu usilovne pracovalo na výstavbe nového železobetónového mosta na štátnej hradskej Nitra - Zobor. III. etapa regulačných prác

v úseku od 5,420 - 7,70 km t.j. od mosta až po valcovú hať nad Sihofou, sa začala v júli 1939. Stavebný náklad spolu so spomenutými objektmi predstavoval 12 400 000 Ks.

Ing. Štefan Košovan

Nitrianskym spisovateľom pribudli nové knihy

Na literárnu scénu vstúpilo desať nových titulov: *Náš jubilanť* - J. Chryzostom kardinál Korec, *Náš jubilanť* - Prof. PhDr. Jozef Vladár, DrSc., *Almanach Nitra 2009*, *Zborník Esteticko - antropologická koncepcia literatúry*, Andrej Červeňák: *Reminiscencie*, Laco Zrubec: *Meditácie*, Natália Muránska: *Texty a kontexty*, Stano Háber:

Voňavé milovanie, spoločné dielo Andreja Červeňáka, Jozefa Vladára a Laca Zrubca: *Naše/moje najmilšie* a *Zborník Esteticko - antropologická koncepcia literatúry*. K nim pridali knihu Jozefa Golonku s názvom *Rebel* s číslom 9, v ktorej si okrem iného zaspomínal na detstvo prežité v Nitre.

Svedkom slávnostného uvedenia kníh, ktoré pripra-

vil Literárny klub Janka Jesenského v spolupráci s Nitrianskou odbočkou Spolku slovenských spisovateľov, sa stala koncertná sieň Ponitrianskeho múzea.

Hlavným hosťom bol dlhoročný sponzor a podporovateľ nitrianskych literátov JUDr. Peter Korec.

Ludmila Synaková

Autori Almanachu Nitra Andrej Červeňák, Laco Zrubec a Jozef Vladár. Sami netušili, že vydajú desať almanachov.

Foto: autorka

Potešili srdcia Slovákov v Amerike

Nitriansky súbor Zobor sa v dňoch od 27. apríla do 8. mája zúčastnil na 8. ročníku Festivalu slovenskej kultúry v Chicagu, kde svojím umením zaujal nielen divákov spomínaného festivalu, ale v nitrianskych a tekovských krojoch urobil dobré meno Slovensku, Nitre, ako aj ich alma mater - Slovenskej poľnohospodárskej univerzite.

Zobor sa do Chicaga vybral na pozvanie Slovákov, združených v Slovenskej národnej aliancii, konkrétne na pozvanie hlavného organizátora festivalu Alojza Jurčíka. Do USA z Nitry vycestovalo 21 členov súboru: tri tanečné páry, dve speváčky, jeden spevák a 10-členná hudobná skupina. Viedla ich riaditeľka súboru Dana Wolfová, vedenie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity reprezentoval prorektor Vladimír Rataj.

Zoboristi sa so svojim

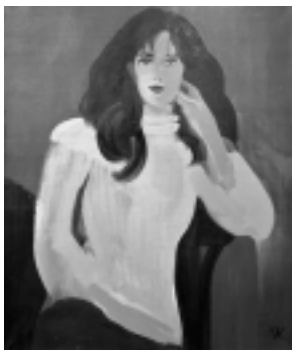
programom predstavili aj v partnerskom meste Nitry v Naperville, kde sa im dostalo srdečného prijatia v sídle mestského úradu starostom George Pradelom a členmi mestskej rady.

K nezabudnutelným zážitkom bude patriť ich vystúpenie v Úrade guvernéra štátu Illinois, v budove, kde sídlia všetky dôležité úrady. „Ujala sa nás Mária Papis, ktorá, ako sme pochopili, bola hlavnou ekonomkou úradu a podliehali jej všetci daňovníci. Táto, pôvodom Grékyňa, už na

pohľad vzbudzovala rešpekt svojho okolia. Na jej príkaz sa na hlavnej žrdi vedľa americkej vlajky ocitla slovenská vlajka. Organizátori na toto naše vystúpenie pozvali starú generáciu významných emigrantov. Na každé vystúpenie prišiel aj Andrej Harčár, viceprezident Prvej katolíckej slovenskej únie v Spojených štátoch a Kanade, čím nám preukázal ohromnú česť. Naším tancom a spevom sme na viac ako hodinu zastavili prevádzku vo večne pulzujúcom vysokom úrade tohto amerického štátu,“ hovorí vedúca súboru Daniela Wolfová, ktorá spolu s prorektorom SPU Vladimírom Ratajom tvorila vedúcu časť kultúrnej delegácie.

pokračovanie na 36. str.

V Akcente olejomalby Tomáša Krčméryho

V priestoroch Malej galérie AKCENT, nachádzajúcej sa v budove Mestského kúpeľa v Nitre, si môžete pozrieť výstavu malieb súčasného slovenského maliara, grafika a ilustrátora Tomáša Krčméryho,

ktorý sa prezentuje výberom z maliarskej tvorby, približne 20 dielami rôznych formátov vytvorenými technikou olej na plátne.

Autor výstavy Tomáš Krčméry sa narodil v roku 1950 v Bratislave. V rokoch 1965-69 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu v Bratislave. Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave absolvoval v roku 1975. Študoval na oddelení grafiky a knižnej ilustrácie pod vedením profesorov Vincenta Hložníka, Albína Brunovského a Oresta Dubaya st. Od ukončenia štúdia sa venuje malbe, kresbe, grafike a knižnej ilustrácii. Malba ho lákala širokou ponukou možností, ale najmä farebným vy-

jadením. V rámci nej sa zameriava na zátišia, krajinomalbu, portréty, obrazy s biblickými alebo rozprávkovými motívmi. Zúčastnil sa na desiatkach kolektívnych aj individuálnych výstav doma aj v zahraničí. Jeho obrazy sú zastúpené v galerijných fondoch a súkromných zbierkach. Tomáš Krčméry je maliar telom aj dušou, čoho dôkazom sú jeho kvalitou atraktívne obrazy. Je to maliar, ktorý, keď nemaluje tak kreslí, stále a všade. Žije a tvorí v Bratislave.

Výstava „Olejomalby“ je predajná a potrvá do 31. júla 2009. Bude prístupná všetkým záujemcom každý deň od 10.00 do 19.30 a vstup na výstavu je voľný. **(red)**

Na „amfiku“ zneli hity Alphaville

Koncert legendárnej hudobnej skupiny Alphaville v stredu 27. mája odštartoval trilógiu koncertov, ktoré na Nitranov čakali v priebehu dvoch týždňov. Kým pod svetlú rámp vyšli protagonisti Alphaville, pokúšala sa o priazeň publika finalistka jednej zo série Superstar Petra Kepeňová, ktorá dostala tú česť, byť predskokankou Alphaville.

Líder kapely Marián Gold sa na Slovensku ocitol po tretíkrát. Okrem vášni k hudbe, má ešte druhú vášeň a tou je história. Prekvapuje svojimi priam puntičkáorskými znalosťami o historických podrobnostiach o rôznych miestach, ktoré hodlá navštíviť. Ak sa raz niekde ocitne, rád sa ide poprechádzať. Nebaví ho len letisko a hotel. Prezradil nám, že si pred návštevou toho - ktorého miesta zvykne našťudovať

mnohé pojmy a záležitosti. A potom sa mu stáva, že nimi zaskočí aj miestneho sprievodcu po historickej pamiatke.

Áký je súčasný život skupiny Alphavill? „Nie je to rutina a hranie osvedčených hitov.

Posledné roky pripravujeme štúdiovky, nežijeme len zo starých albumov. Keď si dnes uvedomíme, že sme boli priekopníkmi elektronickej hudby, tento fakt nás teší. Vtedy počítače nevedeli hrať na nástroje,

Na amfiteátri sa predstavila kapela Alphaville.

Foto: L. Synaková

dnes nám práve komputery pomohli naplniť hudobné myšlienky, ktoré sme mali v hlave," uviedol M. Gold.

Prvý koncert zo šnúry po Slovensku odohrali v stredu pod Zoborom. Skupina do Nitry pricestovala v utorok, kde ich na pôde sídla mesta prijal primátor Jozef Dvonč. Ubytovatí boli v Zlatom kľúčiku, skadiaľ mali skvelý výhľad

na Nitru. Líder kapely Marián Gold tu práve v utorok 26. mája oslávil narodeniny. S priateľmi si pripil 52-stupňovou slivovicou. Vo štvrtok ho čakala cesta do Banskej Štiavnice, kde si pozrel starý a nový zámok a ako priznal, veľmi sa tešil na staré banícke štôlne - tajchy. Večer sa kapela bola zabaviť na Počúvadle. Veď žiť totiž nie je len práca. Ďalší koncert

mali v piatok 29. mája v Bardejove. Bol zadarmo a čakali na ňom aj poľských fanúšikov. Posledný z koncertnej šnúry odohrali v sobotu 30. mája v Hnúšti. Alphaville bola legendárnou kapelou 80-tych rokov minulého storočia a v rámci hudobného sveta znamenala veľmi veľa.

Ludmila Synaková

Po Svätoplukovom námestí tieklo mlieko

Pri príležitosti Svetového dňa mlieka sa v sobotu 23. mája uskutočnil v Nitre na Svätoplukovom námestí mliečny festival s netradičným názvom Kravál. Tohtoročný deň, venovaný propagácii konzumácie mlieka, sa konal v rámci Propagačného a informačného programu na podporu spotreby mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku a jeho hlavnou myšlienkou bolo heslo „Objav mlieko“.

Na festival Kravál sa do Nitry prišla pozrieť aj generálna sekretárka Slovenského mliekarského zväzu Ing. Zuzana Nouzovská a riaditeľka Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka Ing. Margita Štefániková, ktoré sú autorkami projektu Objav mlieko a rovnomennej kampane, podporených Európskou úniou. Na otázku - Ako sú spokojné s realizáciou a výsledkami kampane a či už dnes možno badať zvýšenú konzumáciu mlieka, odpovedala Ing. Margita Štefániková: „Priebežné výsledky nepoznáme, pretože zatiaľ sme robili len dva výskumy: jeden hneď na počiatku projektu, aby sme mali nejakú STOP čiaru a momentálne stojíme pred vyhodnotením prvého riadneho výskumu. V tejto fáze sa musíme spoliehať na štatis-

Na mliečnom festivale sa podávali mliečne nápoje
Foto: autorka

tické údaje, ktoré nám poskytol Štatistický úrad. Je to beh na dlhé trate. Smerujeme k jednej z hlavných cieľových skupín a tou sú deti. Snažíme sa o presadenie mliečnych desiat na školách," hovorí M. Štefániková. Ako ďalej povedala, ich projekt je rozdelený na tri roky. Prvé marketingové výsledky sa dostavia až po niekoľkých rokoch. „Kampaň Objav mlieko predstavujeme aj prostredníctvom billboardov, rozmiestnených po celom Slovensku. Predstavte si, že práve v Nitre nám z billboardu ukradli jednu kravu, čo sa nestalo nikde inde na Slovensku," uviedla Ing. Štefániková.

V rámci projektu majú deti možnosť navštíviť priamo chovateľov hovädzieho dobytku a na vlastné oči vidieť živú kravu. „Kontakt so živým zvieratom je pre deti veľkým zážitkom," pokračuje Ing. Štefániková. „Na jednej exkurzii som bola s prvkami. Deti až získali od radosti, keď prišli do kontaktu s teliatkom. Pred kravou už mali trochu väčší rešpekt, ale malé teliatko si ich na prvý pohľad získalo. Som presvedčená, že práve toto je cesta ako deti presvedčiť, že je zdravšie, ak si namiesto coca-coly dajú pohár mlieka.“

Ludmila Synaková

U Slovákovcov platí: Hrá celá rodina!

Presne dvadsať rokov uplynulo odvtedy, čo sa Eva Matejková a Marián Slovák odsťahovali z Nitry do Bratislavy. Návrat na nitrianske javisko Eva Matejková preto nepovažuje za návrat v pravom zmysle slova, pretože, ako povedala: „Ponuke hrať vo Višňovom sade som sa potešila, pretože v podstate - ja som z Nitry nikdy neodišla - len som sa fyzicky premiestnila. Nitra je pre mňa stále mojím domovským divadlom a práve preto som rada, že táto ponuka od pána režiséra Sprušanského prišla. Je pre mňa potešením byť s týmito ľuďmi na jednom javisku.“

Eva Matejková si z Čechovových hier zahrála ešte v Čajke a pred 20 rokmi v nitrianskom divadielku v Podhradí, kde hrala v hre Dve duše. Jej krásne zamatovo sfarbený hlas si môžu milovníci seriálov vychutnať každý štvrtok večer na STV v seriáli Capri. „Stáva sa mi, že ma ľudia na ulici stretnú a identifikujú s postavou Reginely,“ usmeje sa. „Je to príjemné, ak vás ľudia takto prijímajú,“ dodáva.

Jej plány na ďalšie mesiace sú spojené skoro výhradne s rodinou. „V prvom rade ma čakajú prázdniny a moji štyria vnuci, moje deti a moja rodina, pretože tá je pre mňa dôležitejšia ako všetky roly sveta! Dcéra končí Janáčkovu univerzitu a tak budeme mať radosnú udalosť v rodine... v sobotu (poz. aut.: 30. mája) mala premiéru Čechovových Troch sestier

Manželia Eva Matejková a Marián Slovák.

v Brne - hrala Irinu. V podstate, všetci sme mali premiéru v jednom týždni, lebo otec robil Františka z Asisi so Stankom (synom), Stankova manželka Markétka hrala Oľgu, Svetlana už spomínanú Irinu a ja som to všetko završila Ranevskou vo Višňovom sade,“ dodala Eva Matejková.

Na premiére v DAB nechýbal manžel Evy Matejkovej, Marián Slovák, s ktorým pred 20. rokmi, po skončení vysokej školy, začínali lúskať hereckú abecedu práve na nitrianskom javisku.

„Mám jednu z najlepších manželiek na svete a okrem toho, je to jedna z najlepších herečiek v strednej Európe,“ zavtipkoval si po premiére. Inscenáciu si vychutnal do posledného dúška. „Ja sa na ňu rád pozerám, pretože to, čo ona predvádza na javisku, to je vrchol hereckého umenia!“ Na otázku, ako vyzerali manželkine domáce prípravy na hlavnú postavu Ľubov Ranevskej nám odpovedal: „Doma som necítil žiadnu hektiku. Moja žena nie je ten typ, čo doma lieta po kuchy-

ni a odrapotáva si monológy. Samozrejme, že sme si doma hovorili o skúškach a o tom, ako dopadli. Moja manželka sa na roly pripravuje tak, že domácnosť tým netrpí,“ dodáva s úsmevom na tvári.

Mariána Slováka sme mohli sledovať v úlohe nekompromisného podnikateľa Vlka v markízackom seriáli Ordinácia v ružovej záhrade. Žiaľ, scenáristi ho po niekoľkých častiach nechali umrieť. „Dôvodom môjho stiahnutia zo seriálu bola ponuka na tancovanie v Let's Dance, za čo som sa im rýchlo poďakoval. Mysleli si, že im na to skočím,“ prezrádza Marián Slovák a vzápätí dodáva: „V Ordinácii teraz hrá môj syn, Stano Slovák. A dokonca v role môjho seriálového syna!“

A čo čaká čaká na tohto skvelého herca v lete? „Oslovili ma do Letných shakespeareovských slávností, ozvala sa mi aj jedna televízia, ktorá pripravuje detektívku. Dostal som ponuku na rolu vyšetrovateľa,“ prezradil.

Ludmila Synaková

Višňový sad o samote a ľuďoch, hľadajúcich naplnenie svojich životov

Čechovove diela nestarnú a ani po rokoch nestrácajú nič zo svojej divadelnej príťažlivosti. K stvárneniu inscenácie A. P. Čechova sa iste preto uchýlili i tvorcovia z nitrianskeho DAB. Režisér Svetozár Sprušanský si pred rokmi postavil métu - nitrianskemu divákovi postupne priniesť najvýznamnejšie diela svetovej klasiky. Po Čajke a Troch sestrách uviedli v piatok 5. júna na Veľkej scéne DAB Višňový sad.

Inscenácia ponúkla herecké príležitosti hosťujúcej Eve Matejkovej, ktorá sa po rokoch opäť vrátila do Nitry, tenoraz v úlohe Lubov Ranevskej. V ďalších úlohách sa predstavili Ján Greššo, Zuzana Moravcová, Daniela Kuffelová, Jevgenij Libezňuk, Marcel Ochránek, Jozef Dóczy, Anton Živčic a ďalší.

Eva Pavlíková sa poďakovala tvorcom inscenácie: režisérovi Svetovi Sprušanskému,

Protagonisti inscenácie Marcel Ochránek, Daniela Kuffelová, Eva Matejková, Žofia Martišová a Ján Greššo.

mu, dramaturgovi Danielovi Majlingovi, kostýmovej návrháčke Dorote Cigánkovej a autorke scény Diane Strauszovej, členom činohry DAB a Eve Matejkovej, ktorá bravúrne stvárnila hlavnú postavu inscenácie.

Zvlášť sa poďakovala dvom mužom, ktorí nie sú členmi činohry, no napriek tomu sa svojím majstrovstvom rozhodli podporiť túto inscenáciu

- a to Jánovi Greššovi a Antonovi Živčicovi.“ Povedala: „Vždy som mala úctu k hercom Divadla A. Duchnoviča z Prešova, a preto som šťastná že Sveto dostal takýto skvelý nápad pozvať k nám na hostovanie Ženu Libezňuka, ktorý sa dnes predviedol v roli Lopachina,“ dodala Eva Pavlíková.

Režisér Svetozár Sprušanský sa poďakoval všetkým, ktorí mu pomohli s realizáciou inscenácie. Vyslovil potešenie z toho, že mu divadlo umožnilo urobiť troch veľkých Čechovov. „Od uvedenia Čajky uplynulo 12 rokov a odvtedy sa všeličo zmenilo. Napriek tomu ďakujem za túto možnosť,“ uviedol režisér S. Sprušanský. „Inscenácia je o samote a o ľuďoch, ktorí hľadajú naplnenie svojich životov a o tom, ako sami premárňujeme vlastné životy. Tak trochu je aj o tom, čo sme si to vystrngali,“ dodal režisér S. Sprušanský.

Výborný herecký výkon podala Eva Matejková. Na snímke spolu s režisérom Svetozárom Sprušanským a herečkou Zuzkou Moravcovou. Foto: L. Synaková

Ludmila Synaková

Zachovávajú tradície predkov

Svätá omša, celebrowaná pod holým nebom v sobotu 23. mája, v priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre, predchádzala symbolické posviacke vinohradov v duchu svätourbanských tradícií. Na slávnosti, ktorej súčasťou boli vy-

stúpenia folklórnych súborov, sa zúčastnil aj primátor mesta Nitra Jozef Dvonč. Sprevádzal ho riaditeľ Agrokomplexu - výstavníctvo Miloslav Pisár a riaditeľ Poľnohospodárskeho múzea Marián Švikruha.

Pre návštevníkov bola pripra-

vená aj prehliadka historických vozidiel, jazda detským vláčikom a poľnou úzkokolajnou železniciou. Mohli si prehliadnúť aj jednotlivé objekty skanzenu. Posviacka vinohradov prilákala do zadnej časti areálu výstavniska Agrokomplex stovky návštevníkov z Nitry a blízkeho okolia.

Posviacka vinohradov je súčasťou svätourbanskej tradície. Ľudia si prosbami k patrónovi vinohradníkov a krčmárov svätému Urbanovi chceli zabezpečiť dobré počasie a hojnú úrodu. Urban bol 17. pápežom v rokoch 222 až 230. Počas svojho života sa mu podarilo priviesť veľa pohanov ku kresťanstvu, trpí, že sa, že zomrel mučeníckou smrťou. Podľa legendy sa ukryl vo vinohrade pred svojimi prenasledovateľmi. Aj preto sa neskôr stal patrónom vinohradníkov, ktorí na jeho počesť stavali uprostred svojich viníc jeho sochu.

Ludmila Synaková

Posviacka vinohradov v areáli Poľnohospodárskeho múzea bola pripomením si dlhoročných tradícií predkov.

Foto: autorka

Nie je dôležité, akým jazykom hovoríš, ale čo povieš

Gymnázium na Golianovej ulici v Nitre hostilo od 12. júna účastníkov 29. ročníka celoštátnej súťaže pod názvom Poznaj slovenskú reč. Na slávnostnom otvorení súťaže sa zúčastnil aj primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý pedagógov a víťazov prijal na druhý deň v obradnej sieni mesta. Do Nitry pricestovali žiaci z južných častí Slovenska - zo samosprávnych krajov Košice, Banská Bystrica, Trnava, Bratislava a Nitra.

„Hovorí sa, že nie je rozhodujúce akým jazykom človek hovorí, ale rozhodujúce je to, čo povie,“ týmito slovami otvoril trojdňovú celoštátnu súťaž prednosta Krajského školského úradu Vladimír Ďuga (na

snímke s mikrofónom). Medzi hosťami bola aj Helena Psotová, vedúca odboru škol-

stva a kultúry NSK, László Pék, predseda Zväzu maďarských pedagógov na Slovensku.

Riaditeľka gymnázia Marta Rácová pozvala na slávnostné otvorenie aj primátora Nitry Jozefa Dvonča. Foto: autorka

Ministerstvo školstva organizuje túto súťaž kvôli porovnávaní výsledkov vyučovania slovenčiny. Celoslovenské finále súťaže Poznaj slovenskú reč má 4 kategórie. Súťažia žiaci 4. ročníka ZŠ, žiaci 8. ročníka, gymnáziá a stredné odborné školy.

Na otvorení sa hovorilo aj o tom, že tejto jazykovej súťaži ministerstvo pripisuje mimoriadny význam, pretože je odrazom toho, ako sa na školách s vyučovacím jazykom maďarským prístupuje k výučbe slovenského jazyka, ktorý nie je rodnou rečou žiakov. V určitých životných situáciách a, samozrejme, v bežnom živote je na mieste prvom, pretože je

úradným a štátnym jazykom v krajine, v ktorej naši maďarskí spoluobčania žijú. Do školských lavíc gymnáziá si sadli žiaci, ktorí sa cez obvodné a okresné kolá prebojovali do finále. Všetci bez výnimky si uvedomujú, že znalosť slovenčiny je dôležitá pre uplatňovanie ich demokratických práv. Ako nám otvorene potvrdili, všetci si uvedomujú, že slovenčina im otvára dverka poznania aj do veľkej skupiny slovanských národov, s ktorými sa možno dohovoriť v mnohých európskych štátoch.

„Maďari a Slováci žili dlhé roky vedľa seba a preberali z jedného i druhého jazyka slová, ktoré potrebovali pre svoj ži-

vot. Aby sa spolu dorozumeli, dnes už nestačí ovládať len slová. Potrebuje-me poznať dokonale jazyk. Vašou skutočnou vlastou je Slovensko, s ktorým budete spájať svoje životné plány,“ uviedol Vladimír Ďuga.

„Po absolvovaní 4. ročníka gymnáziá ovládajú slovenčinu aspoň tak dobre ako slovenskí žiaci a už by nemali pociťovať žiadny hendikep vo vyjadrovaní sa, alebo pri uplatňovaní sa na trhu práce,“ konštatoval Jozef Varga, metodik pre slovenský jazyk a literatúru pre stredné školy s jazykom maďarským zo Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave, ktorý vypracovával súťažné otázky. **Ludmila Synaková**

Aula univerzity je dielom architekta Dedečka

Keď Združenie pre rozvoj slovenskej architektúry a stavebníctva v máji roku 2001 vyhlásilo výsledky súťaže o titul Stavba 20. storočia, Nitra zaplesala. Ved' v kategórii občianskych stavieb si zlato odniesol nadčasový areál Slovenskej poľnohospodárskej univerzity, ktorý koncom 50. a začiatkom 60. rokov spolu so svojimi spolupracovníkmi vyznačil Ing. arch. Vladimír Dedeček, jeden z najvýznamnejších slovenských architektov. Koncom mája tohto roku sa dožil osemdesiatych narodenín. Primátor Nitra Jozef Dvonč mu 25. mája pri príležitosti jeho vzácneho životného jubilea odovzdal Cenu primátora.

Dnes žije Vladimír Dedeček v Bratislave, vo svojom dúb-
ravskom dome, obklopenom zeleňou, ktorá akoby nakúkala do rozložitej obývacej izby. Výpočet projektov zrealizovaných v rokoch 1955 až 1994 by

bol dlhý, no na ilustráciu hodno spomenúť internáty v Mlynskej doline v Bratislave, Prírodovedeckú a Matematicko-fyzikálnu fakultu UK, premostenie Slovenskej národnej galérie v Bratislave, Slovenský národný archív, Vysokú školu lesnícku a drevársku vo Zvolene, Štátnu banku v Považskej Bystrici, administratívu TANAP-u, Palác kultúry a športu VŽKG

v Ostrave Vítkoviciach, Inchebu a Najvyšší súd SR v Bratislave, Obchodné centrum v Devínskej Novej Vsi a mnohé ďalšie. Areálu dnešnej SPU venoval desať rokov života, dnes leží v srdci mesta a popri starodávnych symboloch sa stal jednou z jeho novodobých dominánt.

Katarína Potoková
Foto: Lujza Záhoráková

Potešili srdcia Slovákov v Amerike

dokončenie z 29. str.

Na každom kroku sa stretávali s ústretovosťou miestnych obyvateľov, ale určite najväčším zadostučinením pre propagáciu Slovenska a slovenského folklóru bola pre nich možnosť prezentovať sa v sledovanom rannom vysielaní chicagskej televízie.

„Sledovalo nás asi 10 mil. divákov v programe Dobré ráno, Amerika,“ vyrozprávala nám Daniela Wolfová.

Na festivale sa členovia súboru spoznali s viacerými významnými osobnosťami žijúcimi v tomto americkom štáte. Zoznámili sa s viceprezidentom Katolíckej slovenskej únie Andrejom Harcarom, ako aj s prezidentom Svetového kongresu Slovákov Johnom Vacvalom.

Pobyt v Chicagu bol pre všetkých Zoboristov zážitkom, na aký sa nezabúda počas celého života. Členovia súboru bývali v domácnostiach Slovákov, ktorí sa pre nich snažili vytvoriť aj atraktívny voľný čas, aby ho strávili čo najzaujímavejšie. Mládež využila voľný čas na výlety do okolia a nevynechala príležitosť navštíviť jedinečný zábavný park s rozličnými atrakciami.

Daniela Wolfová spomína, ako v rodine, kde bývali, navarila halušky a napekla koláč. Vďaka nema-

la konca kraja. V Chicagu sa zoznámili s folklórnym súborom Veselica, ktorá im ako dar venovala hodiny. Zámorský čas, ktorý hodiny ukazovali, dodnes neprestavili.

„Počas pobytu nás zaujalo, že v tejto novodobej emigrácii sa do Spojených štátov presťahovalo veľmi veľa mladých ľudí zo Slovenska, z nich mnohí zostali v dôsledku súčasnej

s programom Čriepky zo západného Slovenska. Pozostával zo slovného prejavu, tanca a spevu. Pre oživenie sme ho spestrili atraktívnym východoslovenským čardášom, ale hlavná časť programu pozostávala z piesní a tancoz okolia Vrábel, Nitry a Ponitria.

„V tejto oblasti sa snažia zachovávať tradície svojich predkov. Súbor Veselica je však momentálne v útlme.

Pohľadnica, ktorou súbor Zbor propagoval Slovensko a univerzitu v Amerike.

hospodárskej krízy bez práce. Z jednej obce na východnom Slovensku tam žije 300 chlapov. Fenomén nezamestnanosti postihol najmä takýchto príselcov. Väčšina z emigrantov sa venovala pracovnej činnosti v stavebníctve a teraz to všetko zostalo stát,“ hovorí Dana Wolfová.

Na festivale vystúpili

Pre nás však bolo dôležité, že nám na vystúpenie požičali cimbal a kontrabas. Hlavné vystúpenie sme mali 3. mája. Festival slovenskej kultúry sa začínal omšou, na ktorej celú liturgiu odspievali náš súbor trojhlasne v sprievode cimbalu. Bolo to veľmi pôsobivé a domáci uznanlivo kývali hlavami, že toto doká-

zali naši zaspievať," hovorí Dana Wolfová. Omšu celebroidal arcibiskup Ján Sokol. Koncelebroval slovenský kňaz, pochádzajúci z Bratislavy, ktorý momentálne pôsobí v Chicagu. V oblasti, kde sa FS Zobor pohyboval, bolo niekoľko desiatok poľských kostolov a osem slovenských rím.-

kat. kostolov, ktoré tu postavili Slováci v 30-tych rokoch 20. storočia, v čase medzivojnovej emigrácie.

Slováci sa však z tejto oblasti vysťahovali do pokojnejších častí Chicaga. Ich domovy si kúpili Mexikánci, ale Slováci sem napriek tomu prichádzajú do kostolov, kde majú centrá na

stretávanie. Jedným z nich je Komunitné centrum Oremus. Riaditeľka súboru D. Wolfová sa tu stretla so svojou bývalou pani učiteľkou, ktorá sa v centre každú sobotu venuje deťom slovenských vysťahovalcov a učí ich dve hodiny slovenčinu.

Ludmila Synaková

Múzeum ilúzií predstaví pamäť regiónu

Spomienky obyvateľov Nitry na rok zamatej revolúcie v roku 1989 si dala za cieľ interaktívna výstava s názvom **Múzeum ilúzií**, ktorá bude súčasťou festivalu **Divadelná Nitra**. K expozícii v priestoroch **Ponitrianskeho múzea** môže prispieť každý zapožičaním rôznych predmetov, fotografií, článkov a dokumentov, viažucich sa k tomuto obdobiu.

Organizátori chcú okrem dokumentov zozbierať aj vyjadrenia a názory obyva-

teľov Nitry a nitrianskeho regiónu na udalosti roku 1989. Zberné dni sa uskutočnia v sídle **Asociácie Divadelná Nitra - v Divadle Andreja Bagara v Nitre**: 30. júna, 8. júla a 16. júla vždy od 16.30 do 18.30 hodiny.

Prelomový rok 1989 je ťažiskovou témou tohtoročnej **Divadelnej Nitry** pri príležitosti 20. výročia novembrových udalostí. Festival sa koná v dňoch 25. až 30. septembra a múzeum ilúzií bude súčasťou **Projektu Nitra 89 - pamäť regiónu**.

Má pripomenúť dobu, ktorá sa pominula a zároveň má byť aj výpoveďou o dobe, v ktorej žijeme teraz. Okrem výstavy ponúkne aj noviny **Nitrianska verejnosť** ako obnovené vydanie novín **VPN**, prvých slobodných novín na Slovensku a tiež výtvarné spracovanie čísla 89 v uličiacich mesta s názvom **Inštalácia 89**. V rámci témy 1989 bude v Nitre aj dokumentárne predstavenie **Divadla Archa z Prahy** spojené s diskusiou **Šanca 89**. **L. Synaková**

Vítavná „Nitra and its Saints“ Milana Šajgalíka

Na medzinárodnej filatelistickej výstave, poriadanej k 1000-ročnému výročiu písomnej zmienky o **Visegráde**, v nemalej medzinárodnej konkurencii, bol filatelistický exponát **„NITRA AND ITS SAINTS“** ocenený striebornou medailou. Slovenskú republiku na tejto výstave zastupovalo 8 exponátov, z Nitry len tento jeden z Klubu filatelistov 52-51 pôsobiac-

ceho pri **DMS** v Nitre. O to väčšia je naša radosť, že priniesli domov zlato, striebro i bronz. „Teší ma, že aj takouto formou môžem prezentovať v zahraničí dávnú a slávnú históriu nášho mesta a regiónu a pritom aj jeho súčasnosť,“ uviedol zberateľ **Milan Šajgalík**. S týmto exponátom, ale rozšíreným o 4 výstavné listy, získal tiež striebornú medailu na výstave **SLOVEN-**

SKO 2009, ktorá sa konala v Nitre v máji.

Exponát **„VĎAKA VÁM SV. CYRIL A METOD“**, ktorý do značnej miery posúva do popredia a propaguje naše mesto Nitra, ho na minuloročnej výstave s medzinárodnou účasťou pri príležitosti Svetového kongresu spoločenstva sv. Gabriela ocenili pozlátenou medailou.

(syn)

Posledná lopta Štefana Szalaya

Nitriansky volejbal prišiel v piatok 22. mája o významnú osobnosť. Vo veku nedožitých 75. rokov dotíкло srdiečko Štefana Szalaya. Tento rodák z Komárna obetoval celý svoj život športu v Nitre a s jeho menom sú spojené najvýraznejšie úspechy mužského volejbalu v meste pod Zoborom. Ako tréner doviedol v 60-tych rokoch TJ Sláviu VŠP do najvyššej celoštátnej súťaže.

Štefan Szalay šport miloval a nedokázal prežiť jeden deň bez pohybu. Zo všetkých športov ho najviac opantala hra pod vysokou sieťou. Volejbalový fanatik so zmyslom pre akýkoľvek humor prehry neznášal, ale vždy vedel

uznať kvality súpera. Vysokou odbornosťou, precíznosťou a hlavne korektným ľudským prístupom si získal nespočetné množstvo priateľov. Unikátna je jeho klubová vernosť Nitre, veď na vrcholovej úrovni strávil s menšími prestávkami v jednom klube takmer polstoročie.

Bez Š. Szalaya by dnes mužský volejbal v Nitre neexistoval. Absolvent Fakulty telesnej výchovy a športu na Karlovej univerzite v Prahe si vyskúšal aj zahraničie, keď v Kristových rokoch trénoval v Kuvajte národné mužstvo i mládež. Na tú kládol veľký dôraz, lebo v nej videl budúcnosť. Od roku 1973 pracoval

veľmi aktívne v klube Ekonóm SPU Nitra ako koordinátor mládeže. Szalay je držiteľom viacerých trénerských ocenení či Ceny primátora Nitry za celoživotný prínos pre rozvoj športu. Spoločne s manželkou Katarínou vychoval tri deti. Dcéry Mirka a Karin a syn Peter môžu byť na otca právom pyšní. Na jeho poslednej ceste na cintoríne na Cabajskej ceste ho odprevádzalo nemálo kamarátov a známych. Asi to tak chcel osud, že volejbalový mág symbolicky poslednýkrát vydýchol práve na športovisku na pôde univerzity, kde strávil viac ako polovicu svojho života.

(rm)

Na štarte rekordný počet bežcov

Niekdajšie heslo "Športom k zdraviu!" mi prišlo na um pri sumáre 1498 účastníkov, ktorí sa postavili na štart v 2. ročníku Tesco behu pre život, ktorý odštartoval primátor Nitry Jozef Dvonč a viceprimátori Štefan Štefek a František Baláž. Na trať dlhú 4 km, vedúcu do mestského parku, sa vydali Nitrania od najmladšej vekovej

kategórie až po najstarších. Všetci s cieľom urobiť niečo pre svoje zdravie a súčasne finančne prispieť na výskum rakoviny. Primátor Jozef Dvonč nebežal, no pripadla mu úloha nemenej dôležitá. Spolu s patrónom celoslovenskej kampane Tesco beh pre život Patrikom Švajdom odovzdávali v cieľi medaily všetkým bež-

com. Nitrania vďaka masívnej účasti vyzbierali zo štartovného sumu 3 616 eur. Výťažok zo štartovného sa použije na kúpu prístroja Real-time PCR za 50-tisíc eur, ktorý dokáže určiť prítomnosť génov, súvisiacich s výskytom rakoviny. Beh pre život už druhý rok organizovalo Tesco a Nadácia Výskum rakoviny. **Text a foto: L. Synková**

Nitriansky futbal oslávi storočnicu

Pod Zoborom sa v septembri oslávi storočnica nitrianskeho futbalu. Stopy vedúce k počiatku futbalu pod Zoborom nás zavedú k dobrovoľnému hasičskému zboru, na začiatku 20. storočia azda k najprogressívnejšej organizácii. Organizátorom a veliteľom zoskupenia bol Jozef Ronchetti, rodák z Hlohovca, prikladajúci veľký význam k pestovaniu kultúry tela. Plány a predstavy svojho otca však plne realizoval jeho syn, už rodák z Nitry, veľký lokálpatriot Oskar Ronchetti.

Do hasičského výcviku zaradil aj zložku hernú, teda futbalovú. V roku 1909 boli v Nitre dve združenia zaoberajúce sa športom. Prvým bol Nitriansky dobrovoľný hasičský športový spolok NYÓTTSO, Nyitrai önkentes tüzöltő testület sportosztálya, ktorý viedol Ronchetti a Nitrianska šermiarska a telocvičná jednotka - NYTVE. Materiálne silnejší Ronchettiovci prikladali však väčší význam futbalu. Mužstvo malo svoju klubovú, bielo-belasú farbu dresov, ihrisko a šatňu. Zápasy sa však nekonali pravidelne, hralo sa viac-menej príležitostne proti študentom z NYTVE. Až postupne sa v Nitre začali objavovať aj mužstvá z Budapešti či Viedne. Dňa 28. júna 1914, presne v deň atentátu na rakúskeho arcivojvodu Františka Ferdinanda sa v Nitre predstavil rakúsky majster WAF Wien. Hostia zvíťazili 7-2 a týmto zápasom sa takmer na 5 rokov zastavil futbalový život. V pohnutých časoch vojny nebol naň čas.

MEDZIVOJNOVÉ STRASTI 1919-1944

Až rok po skončení vojny sa začal futbal hlásiť o slovo. Z iniciatívy dr. Nierenseeho, dr. Tibora Gajzagóa či Gejzu Čuláka vznikol Nitriansky športový klub. Ešte v tom roku sa prihlásil do ČSAF a už o rok štartoval v organizovanej súťaži, ktorú riadil novozámocký okrsk. V konkurencii Nových Zámkov, Komárna, Galanty, Levíc a Topoľčian triumfoval NSC bez jedinej prehry. Oporou vtedajšieho mužstva bol predovšetkým bankár Gejza Čulák. Maďarsky hovoriaci občania Nitry zostavili pod vedením Júliusa Rieznera futbalovú jedenástku a tá začala NSC viditeľne konkurovať. Okrem iného existovali v tom čase i RTJ a ŠK Nitra. Všetky spomínané kluby položili základy futbalu v Nitre. Za prvého predsedu Nitrianskeho Atletického Clubu bol v roku 1923 zvolený Ivan Lange.

AC Nitra sa stal klubom všetkých Nitranov, bez rozdielu náboženstva, politic-

kej či národnostnej príslušnosti. Veľký entuziazmus však trochu nabúrili živelné pohromy, kvoli ktorým v priebehu dvadsiatych rokov mužstvo prudko kleslo. Príchodom Gabmayera, Jurka, Benciho či Uvíru bol tím schopný konkurovať aj vtedy najsilnejšiemu mužstvu na Slovensku 1. ČSŠK Bratislava, ktorá prilákala pod Zobor 2000 divákov, vtedy rekordnú návštevu. Roku 1934 bola vytvorená slovensko-podkarpatská divízia v dvoch skupinách. Do západnej zaradili aj Nitru, ktorá síce nehrala zle, ale v mužstve vládol nezdravý duch. Keď nepomohli ani obligátne výmeny trénerov, mužstvo vypadlo do Majstrovstiev západoslovenského kraja, kde sa udomácnilo. Až štyri roky neskôr malo mužstvo na dosah postup, ale kvôli neoprávnenému štartu Elznera vo farbách AC mužstvo odrátali 10 bodov a z postupu nebolo nič. Až v roku 1941 po reorganizácii súťaží zaradili Nitru do divízie a o dva roky posilnil klub Čestmír Vycpálek zo Slávie Praha. Jeho prínos pre mužstvo bol viditeľný a preto sa vedenie mnohokrát snažilo legalizovať jeho pobyt na Slovensku. Keď sa to nepodarilo, AC Nitra vystúpila zo súťaže. Vtedy sa písal rok 1944 a na obzore bol koniec druhej svetovej vojny...

Pokrač. v budúcom čísle

Známky detí v škole

A máme tu opäť čas celoročného hodnotenia výsledkov práce našich školákov. Známky v škole však už nemajú takú váhu ako v minulosti. Čoraz viac rodičov ich nepovažuje za dôležité. Nejde pritom len o tých, ktorým je to jedno, ako sa ich syn či dcéra učí. O tom, že známky v škole neodrážajú skutočné vedomosti žiakov, svedčia aj viaceré celoslovenské testovania. Pokles významu prikladaného známkam psychologovia vítajú, nevidia sa však naň jednoducho. Mnoho rodičov zistilo, že známky nie sú vždy objektívnym ohodnotením ich detí. Podľa nej tak postupujú na základe vlastných negatívnych skúseností, keďže horšia známka je pre dieťa stresujúcim momentom. Veľa rodičov si uvedomuje, že v súčasnosti už existujú nové možnosti štúdia a že sa dá presadiť aj schopnosťami. V minulosti platilo, že čím lepšie mal žiak známky, tým lepšie mal šance uplatniť sa. Dnes sa ako kritérium berie prax. Mnohí potomkovia podnikateľov majú už zabezpečenú prácu v rodinnom podniku, a preto sa pre známky nemusia veľmi trápiť.

Existuje však aj opačný extrém - rodičia, ktorí sa o svoje deti zaujímajú minimálne, ich za zlé známky surovo bijú. Stúpa počet rodičov, pre ktorých je dôležité len to, aby dieťa vychodilo školu. Známky ich nezaujímajú a spravidla sa aj ich deti potom prestávajú učiť. O známky sa nemusia zaujímať ani rodičia detí z tried, kde používajú slovné hodnotenie. Nájdu sa však aj takí rodičia, ktorí sa v slovnom hodnotení nevedia zorientovať a potrebujú jasnú informáciu. Jedno je však isté, že známky nezaručia uplatnenie dieťaťa v živote. **Ludmila Synaková**

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,

Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk

E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk

Primátor mesta: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.

e-mail: primator@nitra.sk

Zástupca primátora: Ing. František Baláz

e-mail: balaz@msunitra.sk

Zástupca primátora: Štefan Štefek

e-mail: stefek@msunitra.sk

Prednosta MsÚ: PaedDr. Lubomír Martinka

e-mail: prednosta@msunitra.sk

Hlavný kontrolór: Ing. František Halmo

e-mail: halmo@msunitra.sk

Web stránka: www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: (prízemie budovy vpravo), po, ut, št: 8.00 - 15.00, str: 8.00 - 16.30, pi: 8.00 - 14.00, so: 8.00 - 12.00 (podateľňa a pokladnica).
Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, poradenstvo - projekt Solidarita s občanom, útvár soc. služieb, oddelenie majetku, útvár hlavného architekta, odd. miestnych daní a poplatkov, MAD, podateľňa

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.mspnitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránka: www.nitra.sk

NITRA

kultúrno-spoločenský mesačník. Vychádza vždy 1. v mesiaci. Vydáva Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre. Redaktorka: **Mgr. Ludmila Synaková**.

Predseda Redakčnej rady Mesta Nitra: **Ing. František Baláz**, podpredsedníčka: **Mgr. Renáta Kolenčíková**, členovia redakčnej rady Mesta Nitra: JUDr. Ivana Buranská, Mgr. Andrej Jančovič, Mgr. Michala Kopčeková, Mgr. Ludmila Synaková, Mgr. Mariana Záturová. Adresa redakcie: **Mestský úrad, Štefánikova tr. 60, 950 06 Nitra**, číslo tel.: **6502 396**, e-mail: synakova@msunitra.sk. Sadzba a tlač: **Cart print, s. r. o.**, Nitra. Registračné číslo RP 1657/2008. Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685. Uzávierka čísla: 15. 6. 2009, zadané do tlače 19. 6. 2009.